

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

Mardi

30-04-2013

Après-midi

Dinsdag

30-04-2013

Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
MR	Mouvement réformateur
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen!	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
VB	Vlaams Belang
cdH	centre démocrate Humaniste
FDF	Fédéralistes démocrates francophones
LDD	Lijst Dedecker
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 53 0000/000	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000	Parlementair stuk van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigegekleurd papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

Questions jointes de 1
 - M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à 1
 l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité,
 adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité
 des chances, et secrétaire d'État aux Réformes
 institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur
 "les réformes structurelles des subsides pour les
 parcs éoliens en mer du Nord" (n° 16648)

- Mme Leen Dierick au secrétaire d'État à 1
 l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité,
 adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité
 des chances, et secrétaire d'État aux Réformes
 institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur
 "la réforme des subsides accordés à l'offshore"
 (n° 16746)

- M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à 1
 l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité,
 adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité
 des chances, et secrétaire d'État aux Réformes
 institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur
 "le coût du soutien actuel et futur aux parcs
 d'éoliennes en mer et son incidence sur l'industrie
 belge" (n° 17019)

Orateurs: **Willem-Frederik Schiltz, Leen Dierick, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Questions jointes de 6
 - Mme Leen Dierick au secrétaire d'État à 6
 l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité,
 adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité
 des chances, et secrétaire d'État aux Réformes
 institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur
 "l'appel d'offre pour les centrales au gaz"
 (n° 16672)

- M. Kristof Calvo au secrétaire d'État à 6
 l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité,
 adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité
 des chances, et secrétaire d'État aux Réformes
 institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur
 "l'aide aux centrales au gaz" (n° 17584)

- M. Bert Wollants au secrétaire d'État à 6
 l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité,
 adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité
 des chances, et secrétaire d'État aux Réformes
 institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur
 "une politique de soutien des centrales au gaz
 existantes" (n° 17616)

Orateurs: **Leen Dierick, Kristof Calvo, Bert Wollants, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de M. Bert Wollants au secrétaire d'État 12
 à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité,
 adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité

INHOUD

Samengevoegde vragen van 1
 - de heer Willem-Frederik Schiltz aan de 1
 staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en
 Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van
 Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en
 staatssecretaris voor Staatshervorming,
 toegevoegd aan de eerste minister, over "de
 structurele hervormingen van de subsidies voor
 windmolenparken in de Noordzee" (nr. 16648)

- mevrouw Leen Dierick aan de staatssecretaris 1
 voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd
 aan de minister van Binnenlandse Zaken en
 Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor
 Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste
 minister, over "de hervorming van de
 offshoresteun" (nr. 16746)

- de heer Willem-Frederik Schiltz aan de 1
 staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en
 Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van
 Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en
 staatssecretaris voor Staatshervorming,
 toegevoegd aan de eerste minister, over "de
 kostprijs van de huidige en toekomstige subsidies
 voor windmolenparken op zee en de impact
 hiervan op de Belgische industriële" (nr. 17019)

Sprekers: **Willem-Frederik Schiltz, Leen Dierick, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Samengevoegde vragen van 5
 - mevrouw Leen Dierick aan de staatssecretaris 5
 voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd
 aan de minister van Binnenlandse Zaken en
 Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor
 Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste
 minister, over "de offerteaanvraag voor
 gascentrales" (nr. 16672)

- de heer Kristof Calvo aan de staatssecretaris 5
 voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd
 aan de minister van Binnenlandse Zaken en
 Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor
 Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste
 minister, over "de ondersteuning van
 gascentrales" (nr. 17584)

- de heer Bert Wollants aan de staatssecretaris 6
 voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd
 aan de minister van Binnenlandse Zaken en
 Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor
 Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste
 minister, over "een steunmechanisme voor
 bestaande gascentrales" (nr. 17616)

Sprekers: **Leen Dierick, Kristof Calvo, Bert Wollants, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van de heer Bert Wollants aan de 12
 staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en
 Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van

des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les tarifs du réseau de distribution" (n° 16749)

Orateurs: **Bert Wollants, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de M. Bert Wollants au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'annonce d'une pénurie d'électricité par Elia le 17 janvier 2013" (n° 16791)

Orateurs: **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles, **Bert Wollants**

Question de Mme Muriel Gerken au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la fermeture des centrales thermiques liégeoises d'EDF-Luminus" (n° 16827)

Orateurs: **Muriel Gerken**, présidente du groupe Ecolo-Groen, **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le rapport Energy-Efficiency-Watch de 2013" (n° 17011)

Orateurs: **Willem-Frederik Schiltz, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de M. Peter Logghe au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'effondrement du marché de la voiture électrique" (n° 17033)

Orateurs: **Peter Logghe, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de Mme Isabelle Emmery au secrétaire

Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de distributienettarieven" (nr. 16749)

Sprekers: **Bert Wollants, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van de heer Bert Wollants aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het door Elia gerapporteerde elektriciteitsstekort op 17 januari 2013" (nr. 16791)

Sprekers: **Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming, **Bert Wollants**

Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de sluiting van de Luikse thermische centrales van EDF-Luminus" (nr. 16827)

Sprekers: **Muriel Gerken**, voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie, **Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het Energy-Efficiency-Watch rapport 2013" (nr. 17011)

Sprekers: **Willem-Frederik Schiltz, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van de heer Peter Logghe aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het ineensstorten van de markt voor elektrische wagens" (nr. 17033)

Sprekers: **Peter Logghe, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van mevrouw Isabelle Emmery aan de

d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le coût des mécanismes de soutien pour les centrales au gaz à la suite de la chute du prix de la tonne de CO₂" (n° 17307)

Orateurs: Isabelle Emmery, Melchior Wathelet, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de M. Damien Thiéry au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la sécurité des réacteurs de Doel 1 et 2" (n° 17451)

Orateurs: Damien Thiéry, Melchior Wathelet, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de Mme Muriel Gerken au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le financement de nouvelles centrales au gaz" (n° 17598)

Orateurs: Muriel Gerken, présidente du groupe Ecolo-Groen, **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de M. Kristof Calvo au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les provisions nucléaires et les investissements dans Powertech Uranium" (n° 17062)

Orateurs: Kristof Calvo, Melchior Wathelet, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de M. Kristof Calvo au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la création de points énergie dans les bureaux de poste" (n° 17597)

Orateurs: Kristof Calvo, Melchior Wathelet, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes

staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de kosten van de steunmechanismen voor gascentrales na de daling van de prijs van een ton CO₂" (nr. 17307)

Sprekers: Isabelle Emmery, Melchior Wathelet, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van de heer Damien Thiéry aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de veiligheid van de kernreactoren Doel 1 en 2" (nr. 17451)

Sprekers: Damien Thiéry, Melchior Wathelet, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de financiering van nieuwe gascentrales" (nr. 17598)

Sprekers: Muriel Gerken, voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie, **Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van de heer Kristof Calvo aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de nucleaire provisies en de investering in Powertech Uranium" (nr. 17062)

Sprekers: Kristof Calvo, Melchior Wathelet, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van de heer Kristof Calvo aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de oprichting van energiepunten in postkantoren" (nr. 17597)

Sprekers: Kristof Calvo, Melchior Wathelet, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

institutionnelles

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

du

van

MARDI 30 AVRIL 2013

DINSDAG 30 APRIL 2013

Après-midi

Namiddag

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 15.12 uur. De vergadering wordt voorgezeten door mevrouw Liesbeth Van der Auwera.

Le développement des questions et interpellations commence à 15.12 heures. La réunion est présidée par Mme Liesbeth Van der Auwera.

01 Samengevoegde vragen van

- de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de structurele hervormingen van de subsidies voor windmolenparken in de Noordzee" (nr. 16648)

- mevrouw Leen Dierick aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de hervorming van de offshoresteun" (nr. 16746)

- de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de kostprijs van de huidige en toekomstige subsidies voor windmolenparken op zee en de impact hiervan op de Belgische industriële" (nr. 17019)

01 Questions jointes de

- M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les réformes structurelles des subsides pour les parcs éoliens en mer du Nord" (n° 16648)

- Mme Leen Dierick au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la réforme des subsides accordés à l'offshore" (n° 16746)

- M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le coût du soutien actuel et futur aux parcs d'éoliennes en mer et son incidence sur l'industrie belge" (n° 17019)

01.01 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, het is niet de eerste keer dat we in de commissie vragen en antwoorden uitwisselen over het subsidiesysteem voor windmolens op zee. Mijn jongste vraag dateert van 12 december 2012. U hebt mij toen laten weten dat er consistente

01.01 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): En décembre, le secrétaire d'État a annoncé que le système de subventions des éoliennes en mer serait revu. Une

hervormingen van het huidige systeem op til stonden, met andere woorden dat er een vaste premie per geproduceerd megawattuur zou worden toegekend. Dat systeem zou evolueren naar een systeem waarbij de steun per megawattuur zou afhangen van de elektriciteitsprijs. Er wordt dus geen vaste, maar een dynamische subsidie verleend. Het nieuwe systeem zou de rendabiliteit moeten verzekeren, zonder windfallprofits te genereren, zoals nu het geval is. Daarnaast hebt u te kennen gegeven dat de regering besloten had om in 2013 40 miljoen euro uit de nucleaire bijdrage te investeren in de offshorekosten voor grote bedrijven, om met andere woorden die kosten uit de elektriciteitsfactuur voor de industrie te houden.

Op dinsdag 12 maart jongstleden uitte Wouter De Geest, gedelegeerd bestuurder van het Belgisch filiaal van BASF, zijn bezorgdheden over de hervormingen. "De federale overheid rekent de kosten voor de windmolenparken aan zee door", stelde hij in de krant. "Die factuur dreigt veel te hoog te worden. Bij wijze van voorbeeld heeft BASF in 2012 maar liefst 3 miljoen euro betaald aan federale bijdragen. In 2020 zou dat bedrag zelfs oplopen tot 20 miljoen euro, omdat het aantal windmolenparken dat thans vergund is en in uitvoering zal gebracht worden, stijgt. Het wordt met andere woorden voor de Belgische grootverbruikers van energie, de industrie, nagenoeg onmogelijk om hun energiefactuur te blijven betalen, alvast zonder hun concurrentiepositie te verliezen."

Wouter De Geest werd daarin onmiddellijk bijgetreden door de zelfstandigenorganisatie UNIZO en ook de energie-intensieve ondernemingen in Febeliec lieten zich niet onbetuigd.

Mijnheer de staatssecretaris, kunt u ons informeren over de stand van zaken met betrekking tot de structurele hervormingsmaatregelen voor het groenestroomcertificatensysteem voor windmolens op zee? Binnen welke termijn mogen wij de uitvoering van die hervorming verwachten?

Bent u bereid het afgesproken bedrag van 40 miljoen euro uit de nucleaire bijdrage voor investeringen in offshorekosten voor grote bedrijven te verhogen? Zo ja, welk nieuw bedrag zou worden overwogen en wanneer kan dat definitief worden beslist? Zo neen, waarom niet?

Bent u bereid om een stuk van de offshorekosten voor bedrijven te bekostigen met algemene middelen en de toeslag telkens te reduceren volgens verbruiksschijven?

In hoeverre kunnen de regels en systemen voor het financieren van de offshorekosten door binnenlandse bedrijven uit Frankrijk en Duitsland inspirerend werken voor België?

01.02 Leen Dierick (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, de collega heeft alles al perfect ingeleid en heeft heel veel vragen gesteld die ik ook wilde stellen. Ik heb daaraan niet veel meer toe te voegen.

U hebt op 14 november aangekondigd dat u voor een degressief systeem zou gaan. Kunt u daarbij wat meer toelichting geven? Hoe zal dat systeem worden gefinancierd? Is dat uit de algemene middelen of uit de nucleaire rente, of zullen de gezinnen een hogere bijdrage moeten betalen?

nouvelle prime dynamique devait en garantir la rentabilité et en 2013, un montant de 40 millions d'euros provenant de la rente nucléaire serait investi dans le coût off-shore pour les grandes entreprises, précisément pour que ce coût ne figure plus sur de la facture d'électricité de l'industrie.

Le 12 mars 2013, l'administrateur délégué de la filiale belge de BASF a toutefois exprimé son inquiétude à propos des réformes. En 2012, la société a versé une contribution fédérale de trois millions d'euros mais ce montant atteindrait 20 millions d'euros en 2020 étant donné que le nombre de parcs à éoliennes est en augmentation. La facture énergétique deviendrait impayable pour les grands consommateurs en Belgique. L'UNIZO et la Febeliec se sont ralliées à ce point de vue.

Où en sont les projets de réforme du système des certificats verts délivrés pour les éoliennes situées en mer? Le montant convenu de 40 millions d'euros d'investissements sera-t-il augmenté? Le secrétaire d'État est-il disposé à financer une partie des coûts offshore des entreprises par le biais de moyens généraux et à réduire chaque fois la surcharge offshore en fonction de tranches de consommation? Dans quelle mesure les règles et les systèmes de financement des coûts offshore par des entreprises sises en France et en Allemagne peuvent-ils servir de source d'inspiration à la Belgique?

01.02 Leen Dierick (CD&V): Je m'associe à ces questions. Le secrétaire d'État peut-il commenter le nouveau système et en préciser les modalités de financement?

Voor het overige sluit ik mij aan bij de vragen van collega Schiltz.

01.03 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, ik heb nog aansluitende vragen, omdat kort nadat ik de vraag had ingediend, bijkomende studies gepubliceerd zijn en nog maar eens werd onderstreept hoe dramatisch de impact van het systeem van groenestroomcertificaten op de concurrentiepositie van de Belgische bedrijven is door de prijs.

Beschikt uw administratie over de werkelijke maatschappelijke kosten van de subsidies voor de windmolenparken op zee? Indien ja, is die informatie beschikbaar? In hoeverre zullen bovenstaande rapporten van onder andere 3E, waaruit ik citeerde, een impact hebben op de manier waarop u de hervorming van het subsidiesysteem benaastigt?

Op welke manier zult u offshore windenergie in België op een duurzame manier stimuleren zonder, in vergelijking met onze buurlanden, de grote industriële gebruikers daarvoor disproportioneel te laten opdraaien? Met andere woorden, bent u bereid om specifieke maatregelen te nemen om onze bedrijven een zetje te geven wat hun energiekosten betreft tegenover andere bedrijven in het buitenland?

01.04 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Dierick, mijnheer Schiltz, voor de offshore werken wij op twee pistes, zijnde, ten eerste, de beperking van de kosten van het hele systeem op lange termijn en, ten tweede, de bescherming van de competitiviteit van onze ondernemingen door de introductie van een degressiviteit op de offshoretoeslag.

Wat het eerste punt betreft, werd in de loop van 2012 een werkgroep opgericht om de reflectie te doen evolueren met het oog op het hervormen van het systeem van steun voor de offshore windenergie. De overwegingen in kwestie hebben geleid tot een beter begrip van de modaliteit van hun uitwerking inzake het ondersteuningssysteem van het variabele type. Dat wil zeggen een systeem dat afhankelijk van de prijs van de elektriciteit evolueert en dat rekening houdt met de technologische vooruitgang van verschillende windparken. Bovendien moet het nieuwe systeem zo goed mogelijk met de problematiek van kortstondige overcapaciteit rekening trachten te houden.

Deze reflectie heeft tot een concreet resultaat geleid in maart 2013, toen ik een officiële en uitgebreid omschreven vraag aan de CREG heb gericht om een concreet voorstel uit te werken. Wij verwachten het bedoelde voorstel in de loop van mei of juni 2013, waarna wij opnieuw met de sectoren en de verbruiksorganisaties zullen overleggen om uiteindelijk een voorontwerp van wet en een koninklijk besluit aan de Ministerraad voor te leggen.

Dat alles moet tegen 1 januari 2014 kunnen worden geïmplementeerd om een impact te hebben op de windparken die hun *financial close* in de loop van 2014 hebben gepland.

Inzake de studie die op vraag van Belgische offshoreplatforms door het studiebureau 3E werd gemaakt, kan ik u melden dat het mij niet geheel verbaast dat ook in andere landen gelijkaardige prijzen worden betaald om de technologie te ondersteunen. België is echter altijd een

01.03 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Les résultats d'études publiés peu après le dépôt de mes questions démontrent les effets désastreux du système des certificats verts sur la compétitivité des entreprises belges.

Les coûts sociaux réels des subventions accordées aux parcs éoliens en mer ont-ils été calculés et ces informations sont-elles disponibles? La réforme intégrera-t-elle les résultats de ces études et le secrétaire d'État proposera-t-il des mesures pour défendre la compétitivité de nos entreprises?

01.04 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Nous nous sommes fixé deux objectifs en ce qui concerne les parcs éoliens offshore: la limitation des coûts à long terme et la préservation de la compétitivité de nos entreprises par l'instauration d'une dégressivité pour la surcharge offshore.

Le groupe de travail créé en 2012 en vue d'examiner le système d'aide en faveur de l'énergie éolienne offshore élaborera dans le courant du mois de mai ou juin 2013 une proposition concrète de système d'aide variable. Ce système évoluera en fonction du prix de l'électricité et tiendra compte de l'évolution technologique de différents parcs éoliens et du problème de surcapacité passagère. Je m'entretiendrai de cette proposition avec les secteurs et les organisations de consommateurs, puis je soumettrai un avant-projet de loi et un arrêté royal au Conseil des ministres. Le système doit être instauré d'ici au 1er janvier 2014.

Je ne suis pas surpris que des prix

pionier op dit vlak. Ook op het gebied van de hervorming van het subsidiesysteem willen wij een pionier zijn.

Er zijn twee redenen waarom ik van mening ben dat wij nog besparingen kunnen realiseren.

Ten eerste, de elektriciteitsprijs op de spotmarkt zal ooit opnieuw stijgen. Bij een flexibel systeem zal de consument van een daling van het steunniveau kunnen profiteren.

Ten tweede, de nieuwe parken zullen een steeds lagere onrendabele top hebben ten opzichte van de huidige.

De technologische vooruitgang zal ook tot een lager steunniveau leiden.

In antwoord op het tweede punt herhaal ik wat ik op andere vragen van uzelf en van de heer Wollants heb geantwoord.

Vorige vrijdag werd ons wetsontwerp aan de Ministerraad voorgelegd, dat alvast voor 2013 het systeem van de federale bijdrage met degressieve kortingen per verbruiksschijf boven 20 megawattuur per jaar en een plafond van 250 000 euro per jaar invoert voor de offshore.

Ik wil er graag nog op wijzen dat wij de vraag naar de voortzetting van het systeem in 2014 en daarna tijdens het begrotingsconclaaf voor 2014 zullen behandelen.

Ik ben van mening dat het in dit dossier bij uitstek belangrijk is om een langetermijnperspectief te bieden aan de ondernemingen. We hopen hierover tot een positieve beslissing te komen, zodat die kan geïmplementeerd worden voor het jaar 2014 en de jaren daarna.

Tot slot wil ik nog een aantal dingen verduidelijken.

Ten eerste, voor 2013 zal de kostprijs van de reducties en het plafond gedragen worden door de algemene middelen. Theoretisch gezien, gaat het hier inderdaad om geld uit de nucleaire rente.

Ten tweede, de kostprijs van de offshore via de groenestroomcertificaten wordt voor 2013 begroot op 167 miljoen euro op basis van de gegevens van Elia en de CREG. Ik ben daar volledig transparant over. Dit bedrag zal immers de komende jaren stijgen, maar wij zullen die stijging deels afremmen door de hervormingen. Indien we de prijs van de certificaten gewoon op 197 euro laten, zou het systeem in 2020 zo'n 800 miljoen per jaar kosten. We hopen ten opzichte van dit *baseline scenario* een aanzienlijke besparing te kunnen realiseren, maar er zal een maatschappelijke kostprijs blijven.

Ten slotte, net omwille van die voorziene stijging is het belangrijk om vandaag reeds een langetermijnperspectief te bieden aan de ondernemingen die investeringsbeslissingen moeten nemen en tegelijk duidelijk te zijn ten opzichte van alle consumenten. Hernieuwbare energie heeft een kostprijs en wij doen er alles aan om die billijk te verdelen.

similaires soient payés dans d'autres pays pour soutenir la technologie. La Belgique a toujours fait figure de pionnier et souhaite d'ailleurs poursuivre dans cette voie en ce qui concerne la réforme du système de subventions.

Je pense que des économies peuvent encore être réalisées parce que le prix de l'électricité sur le marché spot repartira un jour à la hausse et qu'un système flexible permettra au consommateur de tirer profit d'une réduction du niveau d'aide, et parce que la "partie non rentable" des nouveaux parcs sera systématiquement inférieure à celle des parcs actuels. Les évolutions technologiques se traduiront également par un niveau d'aide réduit.

Le projet de loi instaurant pour 2013 le système de la cotisation fédérale avec réductions dégressives par tranche de consommation et un plafond par année pour l'offshore a été soumis au Conseil des ministres de vendredi dernier. En outre, nous continuerons à appliquer ce système en 2014. Il importe en effet d'offrir une perspective à long terme à nos entreprises.

En 2013, les coûts des réductions et du plafond seront couverts par les moyens généraux. Théoriquement, il s'agit en effet d'argent de la rente nucléaire. Les coûts de l'off-shore seront budgétés pour 2013 à 167 millions d'euros par le biais des certificats verts. Ce montant est appelé à augmenter dans les années à venir mais nous allons freiner en partie les hausses par les réformes. Sinon, le système nous coûterait en 2020 quelques 800 millions d'euros par an. Nous allons économiser à ce niveau mais il subsistera un coût social. Nous devons également offrir une perspective à long terme aux entreprises. L'énergie

renouvelable a un prix et nous faisons tout pour le répartir équitablement.

01.05 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, dan zijn wij in blijde verwachting. Mei of juni: dat is zeer kort dag. Dat is binnen enkele weken. Morgen begint de maand mei. Het is niet de eerste keer dat u dit hebt aangekondigd, maar ik heb er het volste vertrouwen in dat nu ook de daad bij het woord wordt gevoegd.

U rekent er ook op dat de schaalvergroting van het park en de technologische vooruitgang ervoor zullen zorgen dat een lagere subsidie voldoende zal zijn om de rendabiliteit te garanderen.

Ik ben ook zeer verheugd dat u het accent blijft leggen op een dynamisch vergoedingssysteem. Dat lijkt mij inderdaad het meest rationeel en ook het meest kostenefficiënt.

Voorts hebt u met deze regering een uitstekende maatregel genomen door de degressiviteit van de bijdrage in te lassen en af te toppen met die kortingschijven. Het is dan wel te hopen dat er op lange termijn een structureel, vast systeem komt, zodat het niet bij elke begrotingsopmaak sidderen en beven wordt bij de vraag wat de drempels dat jaar zullen zijn. Dat is voor een toekomstige regering al te verleidelijk om daaraan te blijven sleutelen om extra inkomsten te genereren.

Ik dank u voor uw toelichting. Ik ben blij met de cijfers die u mij hebt gegeven. Wij zullen de komende weken met veel plezier samenwerken om het wetsontwerp tot een goed einde te brengen.

01.06 Leen Dierick (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, dank u voor uw uitgebreid antwoord. Het verheugt me dat u zo transparant communiceert en ons altijd de cijfers geeft waarover u beschikt. Ik ben ook blij omdat u zegt dat wij het wetsontwerp hier in mei zullen kunnen bespreken. Daar kijk ik naar uit.

Ik kan mij vinden in uw doelstelling om langetermijnperspectieven te creëren voor de ondernemingen. Dat is cruciaal. Zij zitten echt te wachten op duidelijkheid over wat de toekomst hen zal brengen.

U zegt terecht dat de hervorming geld zal kosten, maar hopelijk is het bedrag lager dan het vooropgestelde bedrag van 800 miljoen tegen 2020. Wij moeten transparant en eerlijk erkennen dat ook groene energie maatschappelijke kosten met zich zal brengen. Dat moeten wij durven te zeggen. Dank u voor uw open antwoord.

01.05 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Ce n'est pas la première fois que le secrétaire d'État l'annonce, mais j'ose espérer que cette fois il passera véritablement à l'action. Il compte sur l'accroissement d'échelle du parc et sur les progrès technologiques pour réduire le montant des subventions nécessaires pour garantir la rentabilité des installations. Je me félicite par ailleurs du système dynamique d'indemnités prévu, de l'instauration d'une cotisation dégressive et de l'écèlement des tranches de réduction. À terme, j'espère néanmoins que nous réussirons à instaurer un système structurel et définitif. En effet, dans la perspective de générer des recettes supplémentaires, la tentation est grande pour un gouvernement de mener une politique à la petite semaine.

01.06 Leen Dierick (CD&V): Je me félicite d'entendre ces déclarations empreintes de transparence. Je suis également impatiente de participer à l'examen du projet de loi. Je suis heureuse de connaître ces perspectives à long terme, d'autant que les entreprises attendent d'être fixées sur leur sort. La réforme aura en effet son coût, mais espérons que ce dernier sera inférieur à 800 millions d'euros d'ici 2020. Il faut oser déclarer que l'énergie verte implique aussi des coûts pour la société.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Leen Dierick aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de offerteaanvraag voor gascentrales" (nr. 16672)

- de heer Kristof Calvo aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming,

toegevoegd aan de eerste minister, over "de ondersteuning van gascentrales" (nr. 17584)

- de heer Bert Wollants aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "een steunmechanisme voor bestaande gascentrales" (nr. 17616)

02 Questions jointes de

- Mme Leen Dierick au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'appel d'offre pour les centrales au gaz" (n° 16672)

- M. Kristof Calvo au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'aide aux centrales au gaz" (n° 17584)

- M. Bert Wollants au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "une politique de soutien des centrales au gaz existantes" (n° 17616)

02.01 Leen Dierick (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, in uw uitrustingsplan van 4 juli 2012 stelt u voor om een offerteaanvraag uit te schrijven ter ondersteuning van nieuwe productiecapaciteit. De bedoeling is om de investeerders te verzekeren tegen het risico van een gebrekkige rendabiliteit. De projecten die het contract binnenhalen, zouden voor een bepaalde periode een gegarandeerd rendement ex post krijgen. Wanneer het verkregen rendement lager is dan het gegarandeerd rendement, dan krijgt de exploitant een financiële compensatie.

Mijnheer de staatssecretaris, wat is de stand van zaken van die offerteaanvraag?

Hoe zal dat mechanisme er concreet uitzien? Bestaat daar al duidelijkheid over? Wanneer zal het in werking treden?

Zal de maatregel zowel voor de bestaande als voor de nieuw te bouwen centrales gelden? Zal hetzelfde systeem van toepassing zijn op beide soorten centrales, of zult u met twee verschillende systemen werken?

De elektriciteitswet bepaalt dat een definitieve of tijdelijke buitenwerkingstelling van een centrale onderworpen is aan een voorafgaande informatieplicht aan de minister, namelijk vijftien maanden voor de ingangsdatum van de buitenwerkingstelling. Hoeveel centrales zullen er in de komende vijftien maanden worden gesloten? Om welke capaciteit gaat het?

Hoeveel nieuwe gascentrales verwacht u dat er door die maatregelen bij zullen komen, met welke capaciteit en op welke termijn?

Ten slotte, kunt u een inschatting geven van de kosten die de maatregel met zich zal brengen? Hoe zal die maatregel gefinancierd worden?

02.02 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Andermaal gaat het hier niet over een nieuw thema. De rentabiliteit van gascentrales is al een aantal keer aan bod gekomen in de commissie. Uw uitrustingsplan dateert van 4 juli vorig jaar. De ondersteuning van gascentrales is een van de diverse elementen van het uitrustingsplan die ondertussen nog steeds niet of minstens onvoldoende werden gerealiseerd en waarover er bij de marktpelers nog veel onzekerheid leeft. Ik meen

02.01 Leen Dierick (CD&V): Dans son plan d'équipement du 4 juillet 2012, le secrétaire d'État propose de lancer un appel d'offres en vue de soutenir le développement de nouvelles capacités de production au gaz. L'exploitant choisi pourra compter sur un rendement garanti durant une certaine période.

Où en est cet appel d'offres? Quelles en seront les modalités concrètes? Cette mesure s'appliquera-t-elle aux centrales actuelles autant qu'aux nouvelles? Combien de centrales seront fermées dans les quinze mois à venir et quelle est leur capacité totale? Combien de nouvelles centrales au gaz le secrétaire d'État pense-t-il voir se développer grâce à ses mesures, dans quel délai et avec quelle capacité? Quel budget est nécessaire à cet effet et quelle sera la source de financement?

02.02 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Nous sommes aujourd'hui confrontés à un manque de rentabilité des centrales au gaz et le marché énergétique aspire vivement à plus de transparence en ce qui concerne l'aide à ces

dat het uw opdracht is om als staatssecretaris voor Energie dat voornemen dringend in de praktijk om te zetten. Het feit dat vandaag zowel collega's van de oppositie als van de meerderheid u een vraag ter zake stellen, getuigt van een welhaast kamerbrede oproep aan u om hiervan snel werk te maken.

Wij kunnen ons vandaag verliezen in een aantal technische discussies, maar ik meen dat er vandaag een politiek probleem op tafel ligt: een gebrekkige rentabiliteit van gascentrales, markspelers die vragen om duidelijkheid en een staatssecretaris die er voorlopig nog niet in is geslaagd om duidelijkheid te creëren.

Ik heb dan ook relatief eenvoudige vragen voor u. Ik ga graag het technisch debat aan. Ik meen dat de ondersteuning van gascentrales een belangrijk aspect is van de vraag hoe wij onze energiemarkt vormgeven. Dat kan een heel interessant thema vormen voor een hoorzitting, maar u moet een aantal politieke vragen die vandaag op tafel liggen, beantwoorden of het probleem van onze energiemarkt wordt alleen maar groter.

Mijn vragen zijn eenvoudig. Is er al een politiek akkoord over de ondersteuning van gascentrales? Hebt u al een plan op tafel gelegd waarmee u uw coalitiepartners kunt overtuigen? Wat zullen de modaliteiten zijn van de ondersteuning? Gaat een ondersteuning enkel en alleen over nieuwe eenheden, gekoppeld aan de aanbestedingsprocedure, of hebt u een voorstel uitgewerkt om ook bestaande eenheden te ondersteunen?

Ik dank u alvast voor uw antwoorden. U hoeft het antwoord niet te geven wegens de mooie ogen van de oppositie, maar u moet het antwoord vooral geven voor de investeerders, die smeken om duidelijkheid en rechtszekerheid.

02.03 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, de inleiding is al gegeven door de collega's. Ik wil in het bijzonder focussen op het systeem van ondersteuning van de bestaande gascentrales, omdat daarover toch wat geruchten de ronde doen in de wandelgangen.

Het ontwerp van cost-plusregime in overleg met de sector lijkt onder vuur te liggen. De bedoeling van dat systeem was immers net ervoor te zorgen dat de bestaande gascentrales niet zouden sluiten. Plots wordt in de wandelgangen gezegd dat de federale regering geen heil meer ziet in de ondersteuning van die bestaande gascentrales en dat u het systeem niet meer verder zou laten onderzoeken, maar dat u nog uitsluitend focust op de offerteaanvragen voor de nieuwe centrales.

De bestaande centrales, zelfs de meest moderne, die nog maar enkele maanden of jaren geleden zijn geopend, zijn vandaag niet meer winstgevend. Dat is ook de reden waarom wij uit allerlei hoeken horen dat ze worden of zullen worden gesloten.

De beslissing van het kernkabinet moest sluitingen voorkomen. De vraag blijft nu hoe het verder moet.

Mijnheer de staatssecretaris, ten eerste, kunt u formeel bevestigen dat u het cost-plusregime niet meer onderzoekt? Wat zijn de

centrales. Des décisions doivent être prises d'urgence car le problème s'aggrave de jour en jour. Le soutien des centrales au gaz fait partie du plan d'équipement qui n'a toujours pas été mis en oeuvre ou insuffisamment. Le secrétaire d'État doit donc rapidement faire toute la clarté à ce sujet. A-t-il déjà soumis un plan plausible à ses partenaires de la coalition? Peut-il commenter cette aide de façon plus détaillée?

02.03 Bert Wollants (N-VA): Le système d'aide du régime de coûts majorés conçu en concertation avec le secteur et proposé aux exploitants des centrales au gaz existantes semble avoir du plomb dans l'aile. Le secrétaire d'État peut-il officiellement confirmer qu'il renonce à cette option? Peut-il expliquer les raisons de ce revirement et indiquer quelles en seront les conséquences?

Il serait à présent question de convertir les centrales TGV de Herdersbrug et de Drogenbos en centrales de pointe ou turbines à gaz à cycle ouvert. D'une manière générale, existe-t-il des accords en vue du maintien en activité ou de la conversion de telles centrales? Ont-ils eu une incidence sur la décision prise le 4 juillet 2012 de mettre en place le mécanisme d'encadrement

gewijzigde omstandigheden waardoor u hebt beslist dat niet meer te onderzoeken? Wat is er sinds 4 juli 2012 veranderd?

juridique et d'éviter ainsi la fermeture éventuelle des centrales thermiques existantes?

Wat zullen de gevolgen zijn? Zullen er op korte termijn thermische centrales sluiten? Wat betekent dat?

Nous devons rapidement clarifier le profil de notre futur marché énergétique. La modification de certains mécanismes a automatiquement une incidence sur le plan d'équipement.

Daarnaast is het opvallend dat de exploitant van de STEG-centrales in Herdersbrug en Drogenbos, wiens oorspronkelijke intentie was ze allebei te sluiten, ondertussen van gedachten is veranderd en er nu sprake is van het ombouwen van de centrale van Herdersbrug tot een piekcentrale of een *open cycle gas turbine*.

Afhankelijk van de noden van de elektriciteitsmarkt zou hetzelfde gebeuren met de centrale van Drogenbos, ondanks het feit dat een cost-plusregime vandaag niet meer op tafel zou liggen, maar dat zult u dadelijk wel bevestigen of ontkennen.

Een dergelijke ombouw gebeurt niet zonder aanzienlijke investeringen en kosten. In de energiemarkt ontbreekt rechtszekerheid en in de huidige marktomstandigheden lijkt een en ander heel moeilijk.

Gelet op het feit dat er nog geen cost-plusregime is en dat verschillende bronnen ons signaleren dat daarnaar geen verder onderzoek wordt gedaan, rijst de vraag of de regering afspraken heeft gemaakt met bepaalde marktpartijen om die centrales open te houden of om te bouwen. Als dat het geval is, verneem ik graag van u wat die afspraken precies zijn. Ik verwijs naar het voorbeeld van de centrales van Herdersbrug en Drogenbos.

Hebben de afspraken, indien ze bestaan, enige invloed gehad op het uitblijven van een concrete uitwerking van de beslissing van 4 juli 2012 om het juridisch omkaderingsmechanisme uit te werken en zodoende de eventuele sluiting van de bestaande thermische centrales te voorkomen?

Er moet ter zake duidelijkheid komen, zodat we weten waar we staan en hoe onze energiemarkt er in de toekomst zal uitzien. Als nu andere mechanismen worden ingevoerd of verlaten, heeft dat immers een impact op het uitrustingsplan. De visie van de regering is blijkbaar ernstig gewijzigd sinds 4 juli 2012.

02.04 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Ik ben toch een beetje gerustgesteld, want ik zie dat bijvoorbeeld de heer Wollants niet helemaal over de correcte informatie beschikt.

02.05 **Bert Wollants** (N-VA): (...)

02.06 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Het is geruststellend te weten dat de oppositiepartijen niet over alle informatie beschikken.

02.06 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: Le gouvernement discute actuellement de la mise en oeuvre concrète de la décision du 4 juillet 2012. Le but consiste à minimiser les coûts et à garantir l'approvisionnement en faisant jouer au maximum les mécanismes du marché. La décision finale sur le sort de

Momenteel worden in de regering besprekingen gevoerd om de beslissing van 4 juli 2012 concreet uit te werken en de bevoorradingszekerheid te waarborgen door maximaal te steunen op de marktmechanismen om de totale kosten van die mechanismen te verminderen. Ook de finale beslissingen over Doel 3 en Tihange 2 hebben natuurlijk een impact op de maatregelen die zouden moeten worden genomen voor de huidige centrales en de nieuwe investeringen; 2000 megawatt betekent wel iets.

Het steunmechanisme voor de nieuwe investeringen is een van de onderdelen van de globale aanpak. Een ontwerp van koninklijk besluit dat de procedure van offerteaanvraag concretiseert, zoals bedoeld in de elektriciteitswet en de EU-richtlijn, werd uitgewerkt. Dat project voorziet in de lancering van een offerteaanvraag waarvan het belangrijkste criterium het jaarlijkse financieringsniveau is dat door de producent gewenst wordt. Het maximumniveau van de financiering werd bepaald met een theoretisch model van een STEG-centrale.

De financiële steun zal jaarlijks ex post worden toegekend op basis van de werkelijke marktomstandigheden. Indien de inkomsten van de centrale stijgen, zal de steun worden verminderd. Op die manier wordt de steun tot een minimum beperkt. Dat mechanisme kan zeker nooit als een capaciteitsmechanisme beschouwd worden. Het hindert de markt niet, zoals een capaciteitsmechanisme dat zou doen. Het aantal nieuwe investeringen dat zal worden ondersteund, moet ook het voorwerp zijn van een beslissing van de overheid, inzonderheid op basis van de specifieke marge van bevoorradingszekerheid die men wenst te bewaren.

De financiële gevolgen van het mechanisme zijn moeilijk in te schatten, omdat ze afhankelijk zijn van twee onvoorspelbare factoren: het resultaat van de procedure van de offerteaanvraag en de economische omstandigheden. De meest geloofwaardige schatting geeft gemiddelde jaarlijkse kosten weer van 25 miljoen euro per jaar per eenheid van 400 megawatt, tussen het jaar volgend op de inbedrijfstelling van de eenheid, waarschijnlijk in 2017 of 2018, en het jaar volgend op het einde van het mechanisme, namelijk 2026. Ter vergelijking, die schattingen zijn lager dan de kosten van de steunmechanismen voor de opwekking van hernieuwbare energie. Als de markt evolueert zoals wij het inschatten, dan zal het zelfs nog veel minder kosten.

Het mechanisme waarin voorzien is voor nieuwe investeringen, is als dusdanig niet over te brengen op de bestaande installaties. Ik weet dat er veel gelobbyd wordt, waarbij gesteld wordt dat slechts het onderhoud van de huidige installaties nodig is, doch geen nieuwe investeringen, en dat er een link zou kunnen zijn tussen mogelijke steun aan nieuwe investeringen en het behoud van de huidige installaties. Welnu, wij hebben ze allebei nodig, zowel de huidige installaties als nieuwe investeringen. Het is geen of-oflogica, maar een en-enlogica.

Voor de bestaande installaties worden daarom twee maatregelen voorgesteld, die ook deel uitmaken van wat ik nu aan de regering heb voorgesteld. Het gaat om maatregelen om het concurrentievermogen te verbeteren, en daarmee de winstgevendheid van de bestaande installaties, en om de oprichting van een mechanisme voor de strategische reserve. Het eerste element dient ertoe onze centrales even concurrentieel te maken als de centrales in het buitenland, dus om de marktpositie op Europees niveau van onze centrales te verbeteren. Het tweede mechanisme, het mechanisme van de strategische reserve, is er opdat de markt niet zou worden verstoord.

Ik wil het volgende opnieuw verduidelijken. Wanneer een centrale in het reservemechanisme zit, wil dat zeggen dat die centrale niet meer op de markt mag spelen. Die wordt beschouwd als reserve en mag

Doel 3 et de Tihange 2 ne manquera pas d'influer sur les décisions à prendre.

Le mécanisme d'aide aux nouveaux investissements fait partie de l'arsenal de la gestion globale. Un projet d'arrêté royal réglant la procédure d'appels d'offres a été finalisé. Le critère prioritaire retenu est le taux de financement annuel souhaité par le producteur. Le niveau maximum de financement a été arrêté sur la base d'un modèle théorique d'une centrale TGV.

L'aide financière annuelle sera allouée en fonction de l'état du marché. Si les recettes augmentent, l'aide diminuera. Contrairement au mécanisme fondé sur la capacité, ce système n'entrave nullement le fonctionnement du marché. En outre, partant de la marge de sécurité d'approvisionnement souhaitée, le gouvernement décidera des investissements à soutenir.

Le résultat de la procédure d'appel d'offres et la conjoncture économique détermineront les conséquences financières. Les estimations les plus fiables fixent le coût annuel moyen à 25 millions d'euros par unité de 400 mégawatts, un coût inférieur à celui des mécanismes de soutien mis en place pour la production d'énergies renouvelables.

Nous avons besoin de l'installation existante comme de nouveaux investissements. Nous ne pouvons pas reporter le mécanisme destiné aux nouveaux investissements sur des installations existantes. Pour ces dernières, j'ai proposé des mesures tendant à améliorer la compétitivité à l'échelon européen et à créer un mécanisme pour constituer une réserve stratégique. Dès qu'une centrale fait partie du mécanisme de réserve, elle ne peut plus jouer sur le marché. L'appartenance à la réserve

niet meer in de *merit order* voorkomen. Anders is het te gemakkelijk: men zou, deel uitmakend van de reserve, genieten van het systeem van het reservemechanisme en tegelijkertijd een speler zijn op de markt. Door deel uit te maken van de reserve, kan men verschillende voordelen krijgen, maar het systeem van de *merit order* wordt verstoord wanneer men van het reservemechanisme kan genieten en tegelijkertijd op de markt zou kunnen spelen.

Om concreet de vraag van de heer Wollants te beantwoorden, kan ik het volgende zeggen. De huidige besprekingen slaan wel degelijk concreet op nieuwe investeringen en op de bestaande centrales. De strategische reserve kan gezien worden als een manier om het cost-plusregime te concretiseren door de invoering van een concurrentie- of competitiviteitsmechanisme dat tevens openstaat voor vraagbeheer, teneinde de globale kosten van de strategische reserve te verminderen. Natuurlijk, binnen het strategisch aanbod moeten wij ofwel de verschillende capaciteiten behouden, ofwel de vraag verminderen. Dat kan dus ook op een concurrentiële manier gedaan worden.

De meldingen van tijdelijke stillegging of omvorming van centrales vormen een verantwoordelijkheid van de producenten. Het globaal plan dat ik voorleg is niet op een of andere specifieke centrale gericht, maar heeft als doel een globaal kader voor de bevoorradingszekerheid te creëren, aan de laagst mogelijke kostprijs, wat de individuele beslissingen van de producenten ook mogen zijn. Mijn doel is om het marktsysteem zo veel mogelijk te waarborgen, maar tegelijkertijd ook de bevoorradingszekerheid te waarborgen. Dat zijn alle belangen die ik samenbreng in het kader van mijn plan.

02.07 Leen Dierick (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw zeer uitgebreid antwoord. U stelt terecht dat er sinds de beslissing van uw uitrustingsplan op 4 juli al heel wat is veranderd in het energielandschap. Doel 1 en Doel 2 werden tijdelijk gesloten en er worden gascentrales gesloten of omgevormd tot piekcentrales. Uiteraard bemoeilijkt dit het hele proces van de offerteaanvraag en ik begrijp dan ook dat het heel wat tijd vergt om een systeem uit te dokteren.

U hebt de grote lijnen meegedeeld, zowel voor de nieuwe centrales als voor de bestaande installaties, namelijk dat u met twee systemen zult werken. Ik heb nog niet alles begrepen en zal het antwoord eens rustig nalezen, maar wij zullen daarover nog wel meer informatie krijgen. Ik schrijf mij in uw doelstelling in om het marktsysteem zo veel mogelijk zijn gang te laten gaan, maar om tegelijkertijd de bevoorradingszekerheid in ons land te garanderen. Daar scharen wij ons achter. Ik kijk uit naar de verdere ontwikkeling van uw systeem.

02.08 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Ik wil proberen collega Dierick gerust te stellen. Als u zegt dat u niet alles begrepen hebt en het nog eens zult nalezen, hoeft u niet te wachten tot het antwoord vanavond online staat. Lees het antwoord van de staatssecretaris van een maand geleden of van drie maanden geleden, lees zijn communicatie over het uitrustingsplan en u hebt hetzelfde.

In alle eerlijkheid, ik heb vandaag weinig bijgeleerd. U zegt dat de besprekingen nog bezig zijn en daaruit kan ik twee dingen afleiden.

présente différents avantages qui ne peuvent pas venir perturber le marché.

Le débat en cours porte effectivement sur de nouveaux investissements concrets et sur les centrales actuelles. La réserve stratégique est une manière de concrétiser le régime du prix de revient par l'introduction d'un mécanisme de compétitivité qui est ouvert à la gestion de la demande, de sorte que les coûts globaux de la réserve stratégique diminuent.

L'arrêt provisoire ou la transformation de centrales relève de la responsabilité des producteurs. Mon plan n'est pas axé sur une centrale spécifique, mais crée un cadre global pour assurer la sécurité d'approvisionnement à un coût aussi faible que possible. L'objectif consiste à garantir, autant que possible, à la fois le système de marché et la sécurité d'approvisionnement.

02.07 Leen Dierick (CD&V): Le paysage énergétique a effectivement déjà changé quelque peu. Je soutiens l'objectif de maintenir le système tel quel dans la mesure du possible et de garantir la sécurité d'approvisionnement.

02.08 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): La communication du secrétaire d'État n'a pas changé au cours des derniers mois. Je n'ai pas appris grand-chose de plus aujourd'hui. Le fait que les discussions soient encore en cours indique que le secrétaire d'État ne trouve pas d'assise

Ofwel is er blijkbaar een politiek probleem en slaagt u er niet in om een voldoende draagvlak te vinden, als u al concrete plannen hebt, ofwel is het uitrustingsplan dat u hebt voorbereid, onvoldoende concreet en onvoldoende uitgewerkt.

U lacht daarmee, mijnheer de staatssecretaris. *The duty of the opposition is to oppose*. Ik heb dit de voorbije tien maanden nog niet gezegd, denk ik, maar u hebt ondertussen tien maanden de tijd gehad. Uw uitrustingsplan dateert van 4 juli vorig jaar. Met hoeveel wetsontwerpen bent u ondertussen in deze commissie geweest? Nul? U hebt nog geen enkele wettelijke vertaling bezorgd van het uitrustingsplan, noch inzake de wet op de uitstap, noch inzake de ondersteuningsmechanismen, noch inzake de procedure rond de sluiting van niet-nucleaire eenheden, noch inzake offshore, noch inzake initiatieven betreffende het uitrustingsplan, noch inzake opslag en dergelijke. Niets wordt concreet gemaakt, over niets is er een politiek akkoord.

Wij kunnen ons daarover vrolijk maken en er een politiek robbertje over uitvechten, maar de dupe zijn de mensen die vandaag in dit land willen investeren. De dupe is de consument, de dupe zijn de kmo's. Op dit moment – u verwijst er zelf naar – wachten wij af wat het lot zal worden van Doel 3 en Tihange 2 en breken ingenieurs zich het hoofd over de toekomst van de oude kernreactoren. Het zou zo veel gezelliger zijn om aan energiepolitiek te doen met ingenieurs die zich vandaag het hoofd zouden breken over hoe wij de boel in de toekomst laten draaien. U bent voorlopig blijkbaar niet de staatssecretaris die de boel kan laten draaien en dat vind ik bijzonder spijtig.

02.09 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, hiermee landen wij terug op de piste van het uitrustingsplan. Blijkbaar worden de geruchten ontkend dat het allemaal niet zo vlot zou gaan met die ondersteuning. Tegelijkertijd hebt u mij ook geen enkele stap voorwaarts laten zien. Als wij het hebben over het verbeteren van de concurrentie tussen die bestaande centrales, dan wachten wij daar met zijn allen op. Veel meer dan dat hebt u vandaag echter niet gezegd.

U hebt gesproken over de strategische reserves. Wij hebben daarover vorig jaar in juli eigenlijk exact dezelfde discussie gehad. Hoe gaat u dat organiseren? Op welke manier? Wat zullen de effecten zijn? Ik zal u zelfs meer zeggen dan wat u in uw antwoord hebt vermeld. De vorige keer kreeg ik namelijk iets meer informatie daarover. De strategische reserves zullen naar de piekcentrales komen en de prijs ervan moet daardoor natuurlijk extreem hoog zijn. Een mogelijk gevolg daarvan is dat de bestaande centrales die momenteel gesloten dreigen te worden uit de *merit order* worden gehaald, dat ze naar achteren verschuiven en dat de gemiddelde prijs van de elektriciteit op de spotmarkt daardoor zal moeten stijgen. Dat is de enige conclusie die wij daaruit kunnen trekken. Het is dezelfde conclusie die ik daaruit in juli vorig jaar met u heb getrokken. Ik wacht dus af wat u nu gaat doen.

Als u vandaag spreekt over het in dienst stellen van nieuwe centrales in 2017 en 2018, dan zult u niet te lang meer mogen wachten. Eigenlijk had u daarmee al twee jaar geleden moeten beginnen. Ik ben dus benieuwd hoe u het gaat regelen, want ik zie het op deze

politique ou que le plan d'équipement n'est pas assez élaboré.

Le plan d'équipement a été annoncé le 4 juillet 2012 mais jusqu'à présent, absolument aucun projet de loi n'a été soumis à cette commission. Les victimes de ce marasme sont les gens qui veulent investir dans notre pays, les consommateurs et les PME.

02.09 Bert Wollants (N-VA): Le secrétaire d'État n'est pas vraiment en mesure de démontrer que des progrès ont été réalisés. L'optimisation de la concurrence entre les centrales existantes se fait toujours attendre. Quant aux réserves stratégiques, nous avons eu exactement la même discussion en juillet de l'année dernière. Nous ne savons toujours rien sur la méthode qui sera adoptée par le secrétaire d'État, ni sur les effets escomptés.

Le secrétaire d'État se plaint à évoquer la mise en service de nouvelles centrales en 2017 et en 2018, mais pour ce faire, c'est maintenant qu'il faut agir. J'espère que des projets de loi nous seront soumis cette année. Vu la situation précaire de notre marché énergétique, l'on ne peut se permettre de tout laisser pour le prochain gouvernement.

manier eigenlijk niet goed komen. Laten we hopen dat wij hieromtrent dit jaar wetgevend werk van u zullen zien. Als dat niet het geval is, dan zal de hele zaak wellicht naar uw opvolger worden doorgeschoven. De vraag is of wij ons dat kunnen veroorloven, gelet op de precaire situatie van onze energiemarkt. Stelt u mij alstublieft gerust.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van de heer Bert Wollants aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de distributienettarieven" (nr. 16749)

03 Question de M. Bert Wollants au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les tarifs du réseau de distribution" (n° 16749)

03.01 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, de distributienettarieven liggen vandaag vast tot 2014. Ondertussen hebben de distributienetbeheerders al aangekondigd dat in 2015 de tarieven fors zullen moeten worden verhoogd, omdat, zo claimen zij, de kosten vandaag niet worden gedekt, waardoor men kosten aan het opstapelen is die in een klap in de tarieven moeten worden doorgerekend in 2015.

Het gaat daarbij onder andere over de kosten voor de opkoop van de groenestroomcertificaten en andere taken van openbaar nut, die elk jaar hoger oplopen. Wanneer de bevrozing wordt opgeheven, net op het moment van de overheveling van de distributienettarieven naar de Gewesten, zal de energiefactuur van de consument dan ook een pak stijgen als de regering vandaag niet ingrijpt. De financieringskosten voor hetgeen momenteel niet wordt doorgerekend, lopen uiteraard op en die zullen de tarieven ten eerste beïnvloeden, aangezien het aandeel van de distributiekosten in de tarieven nu al 42 % bedraagt.

De tarieven zijn voor vier jaar bevroren. Kan de bevroren prijs de kosten blijven dekken die de distributienetbeheerders hebben om hun opdrachten uit te voeren?

Zal de regering ingrijpen of de zaak laten aanslepen, zodat de tarieven fors zullen moeten stijgen, eens de bevoegdheid wordt doorgeschoven naar de Gewesten? Is dat een beetje de bedoeling?

Ten slotte, er is nog geen kader vastgelegd voor de nieuwe tarieven. Als u zou willen ingrijpen, wil dat zeggen dat u alweer wetgevend werk moet doen. Hoe moet dat kader er volgens u uitzien?

Hoe zult u de tarieven aanpassen? Of laat u de zaak in de koelkast zitten, tot de bevoegdheid wordt overdragen?

03.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mijnheer Wollants, volgens een akkoord tussen de federale regulator en de gewestelijke regulator zijn de distributienettarieven twee jaar bevroren, in afwachting van de overdracht van de bevoegdheid inzake de distributienettarieven. Bij verschillende gelegenheden kon worden vastgesteld dat de CREG akkoord ging met de tarievenstijging van sommige distributienetbeheerders, teneinde de niet-beheersbare kosten die te wijten zijn aan de openbare dienstverlening, door te

03.01 Bert Wollants (N-VA): Les tarifs des réseaux de distribution ont à présent été fixés jusqu'en 2014. Dans l'intervalle, les gestionnaires de réseau ont déjà annoncé que les tarifs allaient fortement augmenter en 2015. Si le gouvernement ne prend pas immédiatement des mesures, la facture énergétique du consommateur augmentera considérablement lorsqu'il sera mis fin au gel des tarifs, c'est-à-dire précisément au moment du transfert des tarifs des réseaux de distribution aux Régions.

Le prix ainsi gelé couvre-t-il encore les coûts auxquels sont confrontés les gestionnaires de réseau? Le gouvernement va-t-il faire traîner ce dossier et provoquer une forte hausse des tarifs? Un cadre a-t-il déjà été défini pour les nouveaux tarifs? Comment les tarifs seront-ils adaptés?

03.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: En attendant le transfert des compétences vers les Régions, les tarifs du réseau de distribution ont été gelés pour 2 ans. La CREG accepte une hausse des tarifs pour compenser les coûts non gérables du service

rekenen. De kosten die worden opgelegd door een gewestelijke regering, kunnen als dusdanig in de tarieven worden opgenomen.

Het vastleggen van de distributietarieven op basis van de richtsnoeren die in de wet staan, is de exclusieve bevoegdheid van de regulator. Het is de taak van de gewestelijke regeringen een nieuw kader te bepalen voor de vastlegging van de toekomstige distributietarieven. De voorbereidende werkzaamheden hiervoor zijn aan de gang op het niveau van de gewestelijke regulatoren.

public. Les coûts imposés par un exécutif régional peuvent être intégrés comme tel.

Le régulateur est la seule instance habilitée à fixer les tarifs de distribution et il appartient aux exécutifs régionaux de définir un nouveau cadre pour la fixation des futurs tarifs dans ce domaine. Les travaux préparatoires à cet effet sont en cours.

03.03 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, in de praktijk moet ik wel vaststellen dat de distributienetbeheerders concluderen dat zij hun kosten op dit moment niet kunnen doorrekenen, wat u hier ook moge beweren. U stopt dus het probleem in de diepvries en laat het over aan de Gewesten om een forse verhoging in te voeren, precies omdat u gekozen hebt voor vierjarige tarieven en op basis van een foutieve inschatting de prijzen voor twee jaar hebt bevroren.

03.03 Bert Wollants (N-VA): En réalité, le secrétaire d'État dit: "Les Régions n'ont qu'à résoudre le problème après le transfert des compétences".

Dat wil zeggen dat de tarieven gedurende zes jaar niet zullen wijzigen. Uw boodschap is duidelijk: u zult niet ingrijpen en de Gewesten moeten het probleem oplossen na de overdracht. Ik dring erop aan dat u dan spoed zet achter de overheveling, zodat de financieringskosten die nu deel uitmaken van de tarieven, vermeden kunnen worden, want op die manier verhoogt u enkel de factuur.

03.04 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mijnheer Wollants, ik herinner eraan dat het een pure bevoegdheid van de regulator betreft. De regulator werd gevraagd, door alle netbeheerders van het land en door de drie gewestelijke regulatoren, de prijs te bevroren.

03.04 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Gestionnaires de réseau et régulateurs régionaux ont demandé en chœur un gel des prix. En accédant à leur requête, la CREG a choisi la meilleure solution possible.

Excuseer mij, het is mijn bevoegdheid niet, maar als ik de CREG was, zou ik ook op vraag van de drie regulatoren en van alle netbeheerders de prijzen bevroren hebben, precies zoals nu gebeurd is. Ik veronderstel dat u pleit voor hogere distributieprijzen. Dat mag, maar volgens mij heeft de regulator de beste oplossing gekozen door in te gaan op de vraag van alle netbeheerders en van de drie gewestelijke regulatoren.

03.05 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, het komt er niet op neer te pleiten voor hogere tarieven, want de tarieven zullen sowieso verhogen en zullen zelfs feller verhogen, omdat er vandaag niet wordt ingegrepen. Vandaag zegt u aan de consumenten dat de prijzen bevroren zijn en dat die kosten dus weg zijn. Er was hetzelfde verhaal met de bevriezing van de rest van de prijzen. De kosten zijn echter niet weg. Wij weten waar ze zitten.

03.05 Bert Wollants (N-VA): Les tarifs augmenteront de toute façon puisqu'aucune mesure n'est prise aujourd'hui.

En dus wil dat zeggen dat wij in 2015 het mooie pakket op die manier zullen organiseren. Het is uw keuze om dat zo te doen, niet de mijne.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van de heer Bert Wollants aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor

Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het door Elia gerapporteerde elektriciteitsstekort op 17 januari 2013" (nr. 16791)

04 Question de M. Bert Wollants au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'annonce d'une pénurie d'électricité par Elia le 17 janvier 2013" (n° 16791)

04.01 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: (...)

04.02 Bert Wollants (N-VA): Laten wij daar eerlijk over zijn. Als wij dit vandaag op die manier doen, dan weten wij dat die financieringskosten daarbij komen.

04.03 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mijnheer Wollants, is dat nu uw volgende vraag over het door Elia gerapporteerde elektriciteitsstekort?

04.04 Bert Wollants (N-VA): Dit is niet mijn volgende vraag, mijnheer de staatssecretaris. Ik ben nog steeds aan het repliceren op het antwoord dat u mij blijft geven.

04.05 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Ja, waarom niet? (...) om schepen te worden in Mechelen. Is dat serieus?

04.06 Bert Wollants (N-VA): Ik vind dat wel serieus, ja.

Mijnheer de staatssecretaris, ik kom dan tot mijn vraag over het door Elia gerapporteerde elektriciteitsstekort, een vraag die inmiddels als het ware al een baard heeft gekregen.

Op 28 augustus 2012 presenteerde u de berekeningen met betrekking tot de bevoorradingszekerheid inzake elektriciteit en dit voor de volgende twee jaar. Op die manier trachtte u de bevolking gerust te stellen. U zei dat er geen black-out zou zijn, zelfs niet bij de sluiting van de reactoren Doel 3 en Tihange 2, niet deze winter en ook niet de volgende, al hebt u dat de laatste tijd al een beetje genuanceerd.

Voor 2015 wijzen uw analyses echter op een mogelijk tekort van 800 megawatt, indien beide reactoren gesloten blijven. De CREG tekende onmiddellijk voorbehoud aan bij de voorgestelde simulaties, ook bij de prognoses voor 2013 en 2014.

Elia rapporteerde dat België op 17 januari jongstleden op een zucht van een black-out stond. Daarover werd ondertussen ook een hele discussie in de plenaire vergadering gevoerd. Onze maximale importcapaciteit volstond net om aan de binnenlandse behoeften te voldoen. Bovendien meldt Electrabel dat het Belgische kernenergiepark vanaf eind maart nog maar op de helft van zijn capaciteit zal draaien. Ondertussen zijn wij al wat verder.

Mijnheer de staatssecretaris, houdt u vast aan de eerder voorgestelde berekeningen door de federale regering inzake de bevoorradingszekerheid voor 2013 en 2014, gelet op de recente feiten?

U weerlegde de kritiek op de berekeningen van de CREG met de stelling dat er meer investeringen worden aangetrokken, er een

04.06 Bert Wollants (N-VA): Le 28 août 2012, le secrétaire d'État a présenté les calculs relatifs à la sécurité d'approvisionnement électrique pour les années 2013 et 2014. Il n'y aura pas de black-out, même en cas de fermeture des réacteurs Doel 3 et Tihange 2. Pour 2015, les analyses indiquent un déficit possible de 800 mégawatts si les deux réacteurs restent fermés.

La CREG a immédiatement émis des réserves concernant les simulations présentées. Elia a rapporté que le 17 janvier 2013, la Belgique avait failli connaître le black-out. Selon Electrabel, le parc nucléaire belge ne tournerait qu'à la moitié de sa capacité à partir de la fin mars 2013.

Le secrétaire d'État tient-il compte des calculs présentés antérieurement? Qu'en est-il de la mise en œuvre des mesures en vertu desquelles le secrétaire d'État a rejeté les calculs de la CREG? Qu'en est-il du plan d'équipement? L'hiver passé, à quels moments la Belgique a-t-elle couru un véritable risque d'insécurité d'approvisionnement?

betere interconnectie komt en dat Elia de vraag moet kunnen beheren door onderbreekbare contracten. Hoever staat u met de implementatie van deze concrete maatregelen?

Qu'en est-il de la constitution d'une réserve stratégique?

Wij blijven structureel afhankelijk van het buitenland. Het uitrustingsplan moest voorzien in een pakket eigen maatregelen. Wat is de stand van zaken op dat vlak?

De rapportage van Elia gaat alleen over 17 januari. Kunt u het Parlement inzicht verschaffen in de beschikbare marges voor de overige dagen en weken van de voorbije winter? In hoeverre wijken deze feitelijke cijfers af van uw eerder gepresenteerde berekeningen? Kunt u zeggen op welke momenten wij een effectief risico liepen inzake de bevoorradingszekerheid?

Tot slot, hoever staat u met het inrichten van een strategische reserve? Deze vraag heb ik daarnet al gesteld. Het antwoord daarop was dus: niet ver.

Als u mij een antwoord geeft op mijn eerste vier vragen, ben ik misschien al tevreden.

04.07 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mevrouw de voorzitter, de feiten bevestigen wat ik voor de winter heb gezegd, te weten dat de situatie gespannen was, maar dat de veiligheid werd gegarandeerd.

Zoals onlangs uiteengezet in de pers, heeft België in geen enkel geval een begin van black-out gekend, dankzij de eerste ingestelde maatregelen. Men heeft immers zelfs de afschakelingsprocedure niet moeten opstarten, ondanks het piekverbruik van 17 januari. Dat had u zeker plezier gedaan, maar wij hebben dat niet moeten doen. *Sorry, it's a joke.*

04.08 **Bert Wollants** (N-VA): Ik heb er geen plezier aan dat wij in het donker belanden.

04.09 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: De bevoorradingszekerheid kon worden gewaarborgd door specifieke maatregelen. Met betrekking tot de interconnectie zijn verschillende maatregelen getroffen sinds augustus 2012, zoals de toegenomen stijging van de commerciële capaciteit met 300 megawatt aan de grens met Nederland en het akkoord met TenneT over de uitwisseling van de energiereserve van 300 megawatt.

Op mijn vraag heeft Elia ook 70 megawatt meer onderbreekbare contracten gesloten. Elia heeft ook een pilootproject opgestart met de aggregatoren en heeft een verbeterde samenwerking tussen de netbeheerders van de CWE-zone ontwikkeld. Die kan ook ontwikkeld worden in de volgende jaren.

Een meer gedetailleerde versie van het uitrustingsplan ligt nog ter discussie op het niveau van de regering; daarover hebben wij het daarnet gehad. De doelstelling is dat alle maatregelen betreffende de bestaande centrales, het beheer van de vraag en de nieuwe investeringen zo snel mogelijk worden herschreven in een Belgisch wettelijk kader, ten laatste op 1 januari 2014.

Tijdens de koudegolf in België van 16 tot 25 januari is enkel de dag

04.07 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: La Belgique n'a pas connu le moindre début de black-out. La procédure de délestage n'a même pas dû être lancée malgré le pic de consommation du 17 janvier 2013.

04.09 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: En matière d'interconnexion, différentes mesures sont prises depuis août 2012, comme l'augmentation croissante de la capacité commerciale de 300 mégawatts à la frontière avec les Pays-Bas et l'accord avec TNET sur l'échange de la réserve énergétique de 300 mégawatts.

À ma demande, Elia a conclu plus de contrats interruptibles pour 70 mégawatts. Elia a aussi lancé un projet pilote avec des "aggrégateurs" et développé une coopération améliorée entre les gestionnaires de réseau de la zone CWE.

Une version plus détaillée du plan

van 17 januari problematisch geweest, als gevolg van de invoer van 2 700 megawatt uit Frankrijk tijdens de piek en van de uitschakeling van drie centrales van ons productiepark. België was overigens dagelijks invoerder van elektriciteit vanaf november 2012 tot januari 2013. Op 17 november, 11 januari en 23 januari was de geïmporteerde capaciteit hoger dan de maximale waarde van de handelsuitwisselingen. Deze overschrijdingen werden geval per geval toegestaan door de deskundigen van de transmissienetbeheerder na een strenge veiligheidsanalyse van het netwerk.

Men moet de strategische reserve en het ondersteunen van de nieuwe investeringen niet tegenover elkaar plaatsen. Gezien de kernuitstap en de verhouding van het productiepark heeft België maatregelen nodig inzake de bestaande productiecapaciteit en nieuwe investeringen om de bevoorradingszekerheid te waarborgen. Verschillende maatregelen van het plan zijn complementair. Ik heb het daar zonet over gehad.

d'équipement est toujours l'objet de débats au niveau du gouvernement. L'objectif est de réécrire toutes les mesures relatives aux centrales existantes, à la gestion de la demande et aux nouveaux investissements dans un cadre légal belge, et ce dans les meilleurs délais, au plus tard d'ici au 1er janvier 2014.

Pendant la vague de froid qui a sévi entre le 16 et le 25 janvier, seul le 17 janvier a posé un problème à la suite de l'importation de 2 700 mégawatts depuis la France pendant le pic et de la déconnexion de trois centrales de notre parc de production. La Belgique a importé de l'électricité quotidiennement de novembre 2012 à janvier 2013. Le 17 novembre, le 11 janvier et le 23 janvier, la capacité importée était supérieure à la valeur maximale du nombre d'échanges de site. Ces dépassements ont été autorisés au cas par cas par les experts du gestionnaire de réseau de transport et après une analyse de sécurité rigoureuse du réseau.

Il ne faut pas opposer la réserve stratégique et le soutien aux nouveaux investissements. Par suite de la sortie du nucléaire et de l'importance du parc de production, la Belgique a besoin de mesures concernant la capacité de production existante et de nouveaux investissements pour garantir la sécurité d'approvisionnement. Différentes mesures du plan sont complémentaires.

04.10 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, bedankt voor uw antwoord. Wij zullen zien wat dat de volgende winter oplevert. Net zoals u in het verleden al hebt gesteld, los van wat er aanvankelijk in het uitrustingsplan stond, met name dat er de volgende winter mogelijkerwijze wel een probleem zou kunnen zijn, denk ik dat wij vooral moeten nagaan hoe wij dat kunnen voorkomen door concrete maatregelen te nemen. Over heel veel van die concrete maatregelen hebben wij al gediscussieerd, inclusief over het uitschakelen van de verlichting op de gewestwegen tijdens de mobiliteitsspits.

Ik hoop dat u effectief slaagt in uw opzet. De economische en maatschappelijke kosten van een dergelijke black-out zijn immers niet

04.10 Bert Wollants (N-VA): J'espère que le secrétaire d'État réussira dans son entreprise. Un black-out aurait en effet des conséquences économiques et sociales incalculables.

te overzien. Naast de loonkosten, de hoge belastingen en dergelijke, kunnen wij dat echt missen.

04.11 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Daarover zijn wij het helemaal eens.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Question de Mme Muriel Gerkens au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la fermeture des centrales thermiques liégeoises d'EDF-Luminus" (n° 16827)

05 Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de sluiting van de Luikse thermische centrales van EDF-Luminus" (nr. 16827)

05.01 **Muriel Gerkens** (Ecolo-Groen): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'État, le 4 juillet 2012 vous annonciez un accord du gouvernement concernant un plan d'équipement relatif à la sécurité d'approvisionnement en électricité en Belgique. Un des éléments de cet accord portait sur le maintien en activité des centrales thermiques, qui sont de plus en plus nécessaires à l'équilibrage du réseau électrique au fur et à mesure du développement des énergies renouvelables.

Or, début mars, on apprenait que EDF-Luminus annonçait la mise sous cocon de la centrale TGV de Seraing et la mise en cycle ouvert du site d'Angleur.

Monsieur le secrétaire d'État, j'ai plusieurs questions à ce propos, même si, à l'occasion d'une question ultérieure, je reviendrai sur les centrales au gaz existantes et à venir et sur vos propositions à cet égard.

En ce qui concerne la centrale TGV de Seraing et le site d'Angleur, avez-vous connaissance des critères qui ont présidé à la décision d'arrêt de ces centrales? Que signifie une mise sous cocon? Cela signifie-t-il que cette centrale sera disponible pour les périodes délicates en termes de sécurité d'approvisionnement? Si oui, quelle serait la procédure de mise à disposition? Où en est le plan de soutien aux capacités existantes que vous aviez mentionné en juillet 2012? Quels sont les éléments qui diminuent la rentabilité des centrales belges de ce type par rapport aux centrales étrangères?

La centrale TGV de Seraing est également une des rares centrales, si pas la seule, capable de pouvoir redémarrer en *black start*, c'est-à-dire dans les pires conditions de black-out généralisé. Quelles seront les conséquences de la mise sous cocon de cette centrale en matière de sécurité du pays, notamment en cas de perte prolongée d'alimentation électrique des réacteurs nucléaires et des piscines de refroidissement? Enfin, sur le plan strictement social, quel est le plan de reclassement des travailleurs de ces installations? Fait-il partie des éléments dont vous discutez avec EDF-Luminus?

05.01 **Muriel Gerkens** (Ecolo-Groen): Op 4 juli 2012 gaf de regering groen licht voor een plan met het oog op de continuïteit van de elektriciteitsvoorziening. Dat ging onder meer over het in bedrijf houden van thermische centrales. Begin maart liet EDF Luminus weten dat de STEG-centrale (stoom- en gascentrale) van Seraing tijdelijk buiten gebruik zou worden gesteld. De gasturbine met open cyclus van Angleur zou verbruikspieken moeten opvangen.

Waarom worden die centrales stilgelegd? Zal de centrale van Seraing, als ze tijdelijk buiten gebruik is, toch ingeschakeld kunnen worden bij stroomtekorten? Hoe staat het met het plan ter ondersteuning van de bestaande capaciteit? Hoe komt het dat de centrales van dit type in België minder rendabel zijn?

De centrale van Seraing is een van de weinige die in geval van een algemene black-out opnieuw opgestart kan worden. Welke gevolgen zal de buitengebruikstelling van de centrale hebben voor de continuïteit van de stroomvoorziening en de nucleaire veiligheid? Heeft u met EDF Luminus gesprekken over de re-integratie van de werknemers van die centrales?

05.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Madame la présidente, madame Gerken, il appartient directement à EDF-Luminus de préciser les critères ayant mené, le 21 mars, son conseil d'administration à décider de la mise sous cocon de la TGV de Seraing et de la conversion en cycle ouvert de sa TGV à Angleur.

En ce qui concerne la mise sous cocon de Seraing, selon le producteur, les coûts de cette unité ne seraient plus couverts par le marché. Une mise sous cocon est l'ensemble des opérations de protection effectuées pendant une période d'arrêt sur les équipements et installations dans la perspective de leur remise en service ultérieure.

L'objectif des mécanismes de soutien aux unités thermiques existantes, que je dévoilerai sous peu, est bien de pouvoir utiliser ces centrales lors des périodes sensibles en matière de sécurité d'approvisionnement. Si une telle centrale rentre à un moment dans un mécanisme de réserve, elle ne peut plus concourir sur le marché.

Il faut choisir: soit rester dans le marché, soit en sortir comme mécanisme de soutien. Sans cela, tout le monde rejoindrait les mécanismes de soutien en restant sur le marché. Or le but n'est pas de remplir les poches de nos producteurs. Je suppose que nous sommes tous d'accord sur ce point.

Les mesures du plan d'équipement seront publiques d'ici quelques semaines, voire quelques jours. Elles ont été discutées au sein des intercabinets et doivent à présent faire l'objet de la discussion en Conseil des ministres restreint.

D'après les producteurs, les centrales TGV belges se trouvent actuellement plus loin que leurs homologues dans le *merit order* de notre zone en raison des tarifs d'injection, de la cotisation fédérale, des coûts de services auxiliaires ainsi que des coûts de réserve.

Les mesures que nous prendrons par rapport aux centrales existantes ne consistent pas uniquement en des mesures liées à la possibilité de création de réserves; elles auront aussi pour vocation de faire en sorte que nos centrales belges soient davantage concurrentielles sur le marché européen, c'est-à-dire qu'elles bénéficient des mêmes conditions de marché que les autres centrales de la même plaque, avec lesquelles elles doivent concourir dans le cadre du *merit order*. On offrira donc la possibilité de constituer un mécanisme de réserve tout en devenant plus concurrentielles sur le marché européen.

D'après les producteurs, la centrale de Seraing permet de démarrer sans alimentation et d'offrir ainsi un service *black start*, notamment pour alimenter Tihange. Les procédures en vigueur et testées par Elia montrent que la mise de Tihange est également opérationnelle à partir de la centrale de Coe.

Par ailleurs, il est à noter que la Belgique est divisée en cinq zones et que chaque zone est pourvue d'un service *black start*. La réalimentation d'une zone à partir d'une autre zone est également possible, mais demande à Elia d'adapter alors l'ensemble de ses procédures.

05.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Het is aan EDF Luminus om de criteria toe te lichten voor de tijdelijke buitengebruikstelling van de STEG-centrale te Seraing en de omvorming van de piekeenheid van Angleur tot een turbine met open cyclus. Volgens de producent zouden de kosten van de eenheid van Seraing niet meer gedekt worden door de markt.

Bij een tijdelijke buitengebruikstelling worden een aantal beschermende maatregelen genomen gedurende de periode waarin de eenheid stilligt, in het vooruitzicht van het opnieuw opstarten van de inrichting.

Bedoeling van de steunmechanismen voor thermische centrales is die centrales te kunnen inzetten tijdens periodes waarin er zich stroomtekorten zouden kunnen voordoen. Als men beslist zich uit de markt terug te trekken, kan men gebruik maken van de steunmechanismen, maar dan kan men niet terugkomen op de markt. De maatregelen in het uitrustingsplan zullen weldra bekendgemaakt worden.

Volgens de producenten staan de Belgische STEG-centrales lager op de *merit order* van de zone door de injectietarieven, de federale bijdrage, de kosten van de ondersteunende diensten en de kosten voor de reserve. De maatregelen die wij zullen nemen strekken er ook toe onze centrales concurrentiël te maken.

De centrale van Seraing kan opgestart worden zonder energievoorziening, en maakt een *black start* mogelijk, meer bepaald om Tihange van stroom te voorzien. In die mogelijkheid is voorzien in de vijf Belgische zones. Tihange beschikt over stroomgeneratoren voor het pompen van koelwater.

À noter également que la centrale de Tihange est pourvue de groupes électrogènes pour servir en cas de besoin de pompage des eaux de refroidissement.

Néanmoins, j'ai demandé à mon administration d'étudier l'impact éventuel d'une mise sous cocon de la centrale TGV de Seraing.

À l'heure actuelle, je ne dépose pas d'information sur un éventuel plan de reclassement des travailleurs de ces installations. De toute façon, je suppose que EDF-Luminus réévaluera les mesures adoptées au regard des décisions qui seront prises par le Conseil des ministres restreint. Si tel n'est pas le cas, je me permettrai de les y inviter.

05.03 Muriel Gerken (Ecolo-Groen): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse.

Est-il ou non question d'une mise sous cocon à la méthode ArcelorMittal qui empêche un éventuel repreneur de se porter acquéreur d'un site de production?

05.04 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Dans ce cas, les dirigeants annoncent quinze mois à l'avance que l'entreprise sera peut-être mise sous cocon. Mais pour le moment, ce n'est pas le cas. L'introduction de la procédure a simplement été annoncée. La mise sous cocon effective aura lieu dans quinze mois, à dater du 21 mars. La mise sous cocon implique qu'il n'y a pas de repreneur possible, sauf si le vendeur est d'accord. Si ArcelorMittal le souhaite, il peut vendre. Rien ne l'en empêche.

Cela dit, notre proposition vise à rendre l'entreprise plus concurrentielle, et d'amener les dirigeants de l'entreprise à procéder à une nouvelle évaluation de l'opportunité d'une mise sous cocon. Si cette centrale devient plus concurrentielle sur le marché européen, pourquoi ne pas penser à cette éventualité. Et si, malgré tout, le maintien du mécanisme de la mise sous cocon est décidé, nous prévoyons la possibilité de les obliger à continuer à les rendre disponibles, mais en dehors du marché dans le cadre d'un mécanisme de réserve.

La logique est toujours la même: faire fonctionner le marché. Mais si le marché n'assure pas la sécurité d'approvisionnement, il faut que nous utilisions notre position d'État pour ce faire. Comme M. Wollants le disait tout à l'heure, assurer un prix de l'énergie le plus bas possible, c'est bien, mais avec un black-out ou des difficultés d'approvisionnement, on s'inscrit dans un autre registre en termes de coûts pour notre économie.

05.05 Muriel Gerken (Ecolo-Groen): Ma question sur la centrale TGV et le site d'Angleur portait sur l'intention camouflée – me semble-t-il – de EDF-Luminus d'obtenir certaines aides, certains avantages pour rouvrir cette centrale ou, en tout cas, avoir une rentabilité plus forte ou assurer la rentabilité de cette centrale.

Je ne peux m'empêcher d'établir un lien avec les mesures que vous avez annoncées concernant les centrales existantes et les nouvelles centrales et l'argent que vous allez débloquent pour soutenir ces dernières. Il est clair qu'ils entrent dans cette logique.

Mijn administratie zal de gevolgen van de tijdelijke buitengebruikstelling van de centrale in Seraing bestuderen.

Ik ben niet op de hoogte van enigerlei re-integratieplan voor de werknemers.

05.03 Muriel Gerken (Ecolo-Groen): Een tijdelijke buitengebruikstelling betekent dus niet dat een site niet zou kunnen worden overgenomen.

05.04 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Eigenlijk wel, maar voorlopig heeft de producent alleen nog maar aangekondigd dat de procedure zou worden opgestart. De buitengebruikstelling is een feit na vijftien maanden. Onze maatregelen om de centrales concurrentiëler te maken zullen de producent misschien op zijn beslissing doen terugkomen. Als de marktwerking niet volstaat om de continuïteit van de elektriciteitsvoorziening te verzekeren, zal de Staat ingrijpen en de producenten ertoe verplichten hun centrales in het kader van het reservemechanisme beschikbaar te stellen.

05.05 Muriel Gerken (Ecolo-Groen): Ik was bang dat EDF Luminus onze steun zou kunnen gebruiken om zijn centrale opnieuw in gebruik te nemen of rendabeler te maken.

Het ondersteunen van de bestaande centrales zou rendabeler zijn dan overdreven

Il y a un élément qui m'énerve aussi dans l'examen de ces situations-là, c'est que EDF-Luminus possède tout un parc de production, qui est rentable. Ils réalisent des bénéfices.

veel geld investeren in de bouw van nieuwe centrales.

05.06 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Et pas que chez nous!

05.07 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): En effet. Une de leurs unités est moins rentable, dirons-nous. Comme pour n'importe quel commerçant ou fabricant, certains éléments rapportent moins et participent à l'ensemble de la production. Ici, pression est faite sur un des éléments.

Ceci dit, j'espère que nous pourrions préserver cette centrale. Je pense que, d'une manière plus globale, il serait beaucoup plus rentable de soutenir les centrales existantes plutôt que de surfinancer la création d'une nouvelle centrale, mais ce sera l'objet de ma question n° 17598.

05.08 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: À laquelle j'ai déjà répondu.

05.09 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Je pensais que ma question y aurait été jointe, mais ce ne fut pas le cas.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: Mevrouw Dierick heeft haar vragen nrs 16836 en 16862 laten omzetten in schriftelijke vragen. De vragen nrs 16941 en 17054 van de heer Clarinval worden uitgesteld.

La **présidente**: Les questions n°s 16836 et 16862 de Mme Dierick sont transformées en questions écrites. Les questions n°s 16941 et 17054 de M. Clarinval sont reportées.

06 Vraag van de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het Energy-Efficiency-Watch rapport 2013" (nr. 17011)

06 Question de M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le rapport Energy-Efficiency-Watch de 2013" (n° 17011)

06.01 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, Energy-Efficiency-Watch is een project van diverse internationale energie-experts met als hoofddoel de implementatie van de Energy Services Directive doorheen de Europese Unie te faciliteren. Eind maart 2013 hebben zij voor elke lidstaat een rapport opgesteld. Daarbij geven zij een kwalitatief overzicht van de specifieke beleidsmaatregelen die de diverse lidstaten met betrekking tot energie-efficiëntie hebben genomen.

De resultaten zijn gebaseerd op de nationale actieplannen inzake energie-efficiëntie en de mate waarin het beleid deze maatregelen reeds heeft geïmplementeerd. Het rapport is zonder veel verrassingen zeer kritisch gebleken voor België, in die zin dat de experts concluderen dat er relatief weinig vooruitgang is geboekt in de

06.01 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Par leur projet Energy-Efficiency-Watch, les experts internationaux en matière d'énergie souhaitent encourager la mise en oeuvre de la directive européenne relative aux services énergétiques. Fin mars 2013, un rapport fournissant un aperçu des mesures politiques déjà prises en matière d'efficacité énergétique a été rédigé pour chaque État membre.

voorbij drie jaar, en dit zowel op het federale als het gewestelijke niveau.

Het Belgisch actieplan inzake energie-efficiëntie zou ook gebrekkige sectorale doelstellingen hebben. Met andere woorden, het is een beetje vaag, de diverse economische sectoren worden onvoldoende gewezen op concrete doelstellingen of er wordt te weinig onderzocht welke energie-efficiëntiewinsten zij kunnen boeken.

Deze situatie is natuurlijk weinig motiverend en zorgt ervoor dat er weinig spontane verbeteringen plaatsvinden in de betrokken sectoren.

Het zieke broertje is de transportsector. Energy-Efficiency-Watch raadt aan om meer fiscale stimuli voor energie-efficiëntie in te voeren. De overgang naar een *modal shift* in ons vervoer moet beter worden ondersteund en onze maatregelen voor *research and development* zijn nog altijd deplorabel. Men verwijst naar landen als Finland en Slovenië, waar de *good practices* bijna tot voorbeeld voor heel de Europese Unie zouden kunnen strekken.

Wat vindt u van deze kritiek, mijnheer de staatssecretaris? In hoeverre bent u het ermee eens? Bent u bereid om samen met uw gewestelijke collega's het beleid inzake energie-efficiëntie aan te passen? Ik hoef u er niet aan te herinneren dat ook energie-efficiëntie in ons regeerakkoord staat en dat de federale overheid ter zake een weliswaar kleinere taak heeft dan de Gewesten, maar toch een taak. Welke aanvullende horizontale beleidsmaatregelen inzake energie-efficiëntie bent u bereid te nemen, en dit uiteraard in samenwerking met uw gewestelijke collega's?

06.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Schiltz, wat uw eerste vraag betreft, is de kritiek gebaseerd op de reactie van een vijftigtal internationale experts.

De studie gebeurde op basis van een schriftelijke vragenlijst. Het is echter niet geweten welke sectoren vertegenwoordigd werden. Het is bijgevolg onduidelijk hoe gegrond en relevant deze conclusies zijn.

Net als in alle andere landen bestaat er nog een potentieel om de energie-efficiëntie in België te verbeteren, zeker in de transportsector. België levert reeds inspanningen om hieraan tegemoet te komen.

Zo stelt het Belgisch landenrapport, in de context van de beoordeling van het actieplan energie-efficiëntie en het energie-efficiëntiebeleid voor 2013, dat België een goed voorbeeld is voor de andere lidstaten wat betreft de voorbeeldrol van de publieke sector. Een duidelijk mobiliteitsmanagementsysteem wordt aangeprezen.

ENOVER is het overlegorgaan tussen de Gewesten en de federale overheid. De ENOVER-energie-efficiëntiewerkgroep is momenteel bezig met de verdere ontwikkeling van het Belgisch energie-efficiëntiebeleid, ook op basis van de verplichte maatregel die in de context van de nieuwe richtlijn moet worden geïmplementeerd.

Deze richtlijn dient tegen 5 juni 2014 in Belgische wetgeving omgezet te zijn. De omzetting gebeurt in samenwerking met de bevoegde ministers van de federale en gewestelijke overheden en andere

Ce rapport était très critique à l'égard de notre pays, qui a, selon les experts, réalisé peu de progrès ces trois dernières années. En outre, les objectifs sectoriels du plan d'action belge en matière d'efficacité énergétique seraient imprécis et de ce fait, peu d'améliorations spontanées seraient observées dans les secteurs concernés. Le secteur du transport, principalement, affiche de piètres résultats. Les experts recommandent à notre pays d'instaurer un plus grand nombre d'incitants fiscaux, de mieux soutenir la transition vers un changement de modèle ("*model shift*") en matière de transport et d'encourager davantage la recherche et le développement.

Que pense le secrétaire d'État de ce rapport? Est-il disposé à adapter la politique en matière d'efficacité énergétique en concertation avec ses collègues régionaux? Quelles autres mesures politiques comptez-vous prendre?

06.02 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: Pour cette étude, un questionnaire écrit a été adressé à une cinquantaine d'experts internationaux. Il est impossible de déterminer précisément quels sont les secteurs représentés et il en va de même pour la pertinence des conclusions.

Certes, il est possible d'améliorer l'efficacité énergétique dans notre pays et c'est le cas notamment dans le secteur des transports. La Belgique agit d'ailleurs dans ce sens. Selon le rapport par pays, pour ce qui concerne l'exemple donné par le secteur public, la Belgique pourrait inspirer les autres États membres.

Un groupe de travail sur l'efficacité énergétique qui réunit les Régions et l'État fédéral (ENOVER) au sein de l'organe de concertation consacré à l'énergie planche sur la

betrokken stakeholders.

Ten tweede, mogelijke horizontale beleidsmaatregelen dienen verder overwogen te worden in de loop van de verdere ontwikkeling van het Belgisch energie-efficiëntiebeleid in de context van de implementatie van de nieuwe energie-efficiëntierichtlijn.

Ten derde, de federale overheidsdienst Mobiliteit is bevoegd voor de ontwikkeling van het beleid in de transportsector. De verdere ontwikkeling van het energie-efficiëntiebeleid in deze sector zal dus gebeuren in nauwe samenwerking met de FOD Mobiliteit.

Er bestaat ook reeds een overlegorgaan onder de FOD Leefmilieu voor de ontwikkeling van het Belgisch klimaatplan waarin maatregelen zijn opgenomen voor de reductie van CO₂.

Er kan worden besproken om deze maatregelen ook door te trekken naar het energie-efficiëntiebeleid om ze op te nemen in het derde Nationaal Energie-efficiëntie Actieplan, dat op 30 april 2014 moet worden overhandigd aan de Europese Commissie in de context van de energie-efficiëntierichtlijn.

Ten vierde, dit dient te worden besproken in samenwerking met de FOD Mobiliteit die bevoegd is voor het transportbeleid.

politique future, y compris sur la base de la mesure imposée par la nouvelle Directive qui doit être transposée d'ici au 5 juin 2014. D'autres mesures politiques peuvent également être envisagées dans ce cadre.

Le SPF Mobilité est compétent pour l'amélioration de la politique d'efficacité énergétique dans le secteur du transport. Le plan climat de la Belgique est actuellement développé par un organe de concertation du SPF Environnement. Il prévoit également des mesures de réduction des émissions de CO₂. Nous envisageons d'insérer ces mesures dans le troisième plan d'action national pour l'efficacité énergétique qui devra être transmis à la Commission européenne le 30 avril 2014.

06.03 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, u weet dat u mijn sympathie hebt voor de engagementen die u in de laatste jaren hebt genomen, maar dit antwoord is wel van een luchtigheid en nietszeggendheid waarvan ik een beetje nerveus word. Ik begrijp wel dat mobiliteit en energie-efficiëntie niet de corebusiness van uw kabinet en uw bevoegdheden zijn, maar het zijn wel nog steeds federale bevoegdheden.

06.03 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Ces réponses vides de sens m'énervent. J'espère que CONCERE engrangera des résultats avant la fin de la législature et que l'accord de gouvernement sera exécuté.

In het regeerakkoord hebben wij een aantal lijnen daarover uitgezet. ENOVER is ermee bezig. ENOVER zal ermee bezig zijn. Ik hoop dan dat ENOVER voor het einde van de legislatuur met iets gekomen zal zijn, iets wat wij hopelijk nog zullen hebben geïmplementeerd, zodat er toch iets gebeurd zal zijn. Ik neem aan dat u, evenmin als ik, niet graag een regeerakkoord achterlaat dat niet is uitgevoerd.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: De heer Wollants is vertrokken. De samengevoegde vragen nrs 17029 en 17505 van de heer Wollants en mevrouw Dierick worden uitgesteld.

La **présidente**: Les questions n°s 17029 et 17505 de M. Wollants sont reportées.

07 Vraag van de heer Peter Logghe aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het ineenstorten van de markt voor elektrische wagens" (nr. 17033)

07 Question de M. Peter Logghe au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'effondrement du marché de la voiture électrique" (n° 17033)

07.01 Peter Logghe (VB): Mevrouw de voorzitter, mijn excuses voor de eerdere verwarring over het wel of niet uitstellen van deze vraag.

07.01 Peter Logghe (VB): Alors que de nombreux pays européens

Mijnheer de staatssecretaris, ik heb u over dit onderwerp reeds enkele vragen gesteld. Er is iets vreemd aan de hand. Overal in Europa, vooral in de Noord-Europese landen, wordt steeds meer geïnvesteerd in hernieuwbare energie. In België lijkt dat maar niet te lukken. Recentelijk konden wij vernemen dat er amper elektrische wagens worden verkocht. In de eerste maanden van het jaar werden hier slechts 25 elektrische wagens verkocht, tegenover bijna 100 000 gewone wagens. In totaal rijden in België slechts 826 wagens op elektriciteit. Op een totaal van ongeveer 5,4 miljoen ingeschreven wagens is dat bijzonder weinig.

Het belastingvoordeel werd geschrapt. Een andere opvallende vaststelling is dat er bijna meer oplaadpalen voor elektrische wagens zijn dan dat er elektrische wagens zijn.

Ten eerste, u hebt natuurlijk kennisgenomen van het persbericht van Febiac, waarin het ineensstorten van de markt voor elektrische wagens wordt aangeklaagd. Wat is uw reactie daarop?

Ten tweede, hoe valt te verklaren dat er in het buitenland wel een markt voor elektrische wagens bestaat, terwijl dat in België maar niet lijkt te lukken?

Ten derde, plant u maatregelen om de aanschaf van elektrische wagens te promoten? Ik hoor van verschillende zijden dat de batterijslijtage van elektrische wagens wel meevalt en dat de capaciteit van die batterijen steeds beter wordt. Dat zijn toch positieve elementen? Ik vraag mij dus af waarom het hier niet wil lukken.

Ten vierde is er een vraag die mij constant bezighoudt. Hoeveel van de 826 ingeschreven elektrische voertuigen werden ingeschreven door lokale, gewestelijke of federale overheden? Moeten die overheden geen voorbeeldfunctie vervullen door meer te investeren in propere energie?

Ten vijfde, zult u dit jaar of in de komende jaren initiatieven nemen om het gebruik van elektrische wagens te promoten? Zo ja, wil ik graag weten welke initiatieven.

Voorzitter: Kristof Calvo.

Président: Kristof Calvo.

07.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Het was te verwachten dat de vermindering van de fiscale incentives voor elektrische voertuigen zou leiden tot een vermindering van de verkoop. Zowel de sanering van de overheidsuitgaven als de zesde staatshervorming is echter een goede reden voor de genomen maatregelen. Ik nuanceer alvast: het is niet dat er enkel in België geen markt zou zijn gecreëerd voor elektrische wagens en in alle ons omringende landen wel. Immers, geen enkel land kan het bewijs leveren dat de elektrische wagen er op grote schaal is doorgebroken.

Door de nadelen van elektrische wagens, zoals de hoge aankoopprijs, het beperkte bereik, de oplaadtijd en de nood aan specifieke oplaadinfrastructuur, is er tot nu toe geen businessmodel voor elektrische voertuigen. Creatieve oplossingen zijn echter in de maak. Zo is er in Brussel reeds een carsharingproject met elektrische

investissent de plus en plus dans l'énergie renouvelable, la Belgique n'y parvient pas. Pour exemple, seulement 826 voitures électriques circulent dans notre pays. La suppression de l'avantage fiscal a eu un effet négatif sur la vente de voitures électriques. D'après la Febiac, le marché s'est totalement effondré.

Quelle est la réaction du secrétaire d'État? Comment se fait-il qu'il existe un marché pour les voitures électriques à l'étranger et pas en Belgique? Le secrétaire d'État envisage-t-il des mesures visant à stimuler la vente et l'utilisation des voitures électriques? Combien de voitures électriques sont immatriculées par les instances publiques?

07.02 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: Il était prévisible que la diminution des incitants fiscaux à l'acquisition de véhicules électriques entraînerait une baisse des ventes. L'assainissement des dépenses publiques et la sixième réforme de l'État justifient cependant les mesures que nous avons prises. Je voudrais également nuancer les déclarations selon lesquelles la Belgique, contrairement à d'autres pays, n'aurait pas créé un marché pour les voitures électriques.

wagens. In samenhang met een meer performante capaciteit van de batterij, die daardoor veel kostenefficiënter zou worden, zie ik op termijn dus wel potentieel voor elektrische wagens. Waar in het buitenland elektrische voertuigen relatief talrijk zijn, is dat meestal het gevolg van stedelijk beleid, onder meer door de eigenaar van de elektrische wagen een gunstig parkeerregime te bezorgen of zelfs door het plaatsen van een laadpaal aan zijn voordeur.

Bij voorbeelden van maatregelen om het aanschaffen van elektrische wagens te promoten verwijst u naar technische ontwikkelingen, zoals de verbetering van de capaciteit van de batterij. Sommige voorspellingen zijn op dat vlak spectaculair, waardoor de elektrische voertuigen binnen een decennium veel performanter en kostprijsefficiënter zouden zijn. Het ligt echter niet in mijn bevoegdheden om die evolutie te stimuleren.

Op 1 januari 2013 waren er 118 elektrische voertuigen ingeschreven door een van de overheidsadministraties. Het betrof twee voertuigen op federaal niveau, geen op gewestelijk niveau, vijf op provinciaal niveau, 109 op lokaal niveau en twee op een onbekend niveau. Bij de gemeenten gaat het geregeld om kleine bedrijfsvoertuigen die gebruikt worden door reinigingsdiensten voor afvalwerken en dergelijke. Daarnaast zijn er 18 elektrische voertuigen bij de federale autonome overheidsbedrijven en is met name bij bpost een groot aantal elektrische scooters in gebruik. In bepaalde niches noteren wij met andere woorden wel een belangrijke vooruitgang inzake elektrische technologie. Als we er ook rekening mee houden dat het aantal hybride voertuigen veel groter is dan het aantal elektrische, meen ik toch dat de overheden al een behoorlijke inspanning leveren om hun voertuigenpark te vergroenen.

Bovendien is een project opgestart onder leiding van mijn administratie dat de federale overheidsdiensten en de overheidsbedrijven omvat. Ik erken daarmee dat de overheid een voorbeeldfunctie heeft en de markt kan stimuleren door het gebruik van een aanzienlijk aantal elektrische voertuigen. Het project moet begin 2014 concrete doelstellingen en strategieën aanreiken. Een onderdeel hiervan is de herziening van de federale omzendbrief 307quinquies van 13 juli 2009.

Er zijn momenteel enkele belangrijke nadelen verbonden aan elektrische wagens. Bovendien zijn elektrische wagens slechts een onderdeel van een beleid van vergroening van het voertuigenpark, een vergroening die onmiskenbaar aan de gang is. Ook andere vernieuwende technologieën zullen daartoe nog een belangrijke bijdrage leveren. Ik denk aan CNG en waterstof, dat zeker voor grote voertuigen die over langere afstanden rijden, wel eens een interessantere technologie zou kunnen blijken dan elektrische batterijen.

Ik heb op dat vlak geen definitieve mening. Ik ga alleen niet akkoord dat elektrische wagens de enige mogelijke oplossing zouden zijn. Ik denk dan ook veeleer in de richting van een pakket maatregelen ter ondersteuning van de verschillende alternatieve brandstoftechnologieën in plaats van alleen te focussen op elektrische voertuigen.

Niettemin meen ik te mogen besluiten dat de overheid nu reeds het

Aucun pays ne peut prouver que la voiture électrique y rencontre un succès à grande échelle.

Aucun business model n'a encore pu être élaboré pour les véhicules électriques étant donné leur prix d'achat élevé, leur autonomie limitée, la durée des recharges et le besoin d'une infrastructure de rechargement spécifique. Des initiatives créatives existent, telles qu'un projet de covoiturage lancé à Bruxelles. Étant donné les progrès de la technologie, je pense que la voiture électrique a de l'avenir, mais il ne me revient pas, dans le cadre de mes compétences, de stimuler cette évolution. Le nombre relativement élevé de voitures électriques utilisées en certains lieux à l'étranger s'explique généralement par des initiatives prises à l'échelon communal, telles que des tarifs de stationnement préférentiels.

Au 1er janvier 2013, 118 engins électriques étaient immatriculés en tant que véhicules des administrations de l'État: 2 au fédéral, aucun à l'échelon régional, 5 sur le plan provincial, 109 à l'échelon local et deux à un niveau non défini. Dix-huit véhicules électriques sont également utilisés par des entreprises publiques fédérales autonomes. La société bpost, notamment, dispose d'un grand nombre de motos électriques. Si nous y ajoutons les véhicules hybrides, nettement plus nombreux que les véhicules électriques, nous pouvons conclure que l'État s'efforce de rendre le parc des véhicules plus écologique.

L'État fédéral doit en effet donner l'exemple et un projet piloté par mes services vient d'être lancé. Début 2014, il devra transmettre des objectifs et des stratégies concrets à l'ensemble des services et des entreprises publics. La circulaire du 13 juillet 2009 sera notamment revue.

goede voorbeeld geeft op het vlak van het gebruik van elektrische voertuigen en met de uit te werken plannen zal dat nog versterken. Wij hebben reeds verschillende inspanningen geleverd, maar zeker niet genoeg. Er moet zeker nog meer gedaan worden.

Certes, les voitures électriques contribuent à conférer un caractère plus écologique au parc automobile, mais d'autres technologies comme le CNG et l'hydrogène doivent également être soutenues.

07.03 Peter Logghe (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik kan uw stelling dat niet alleen op elektrische voertuigen mag worden ingezet, voor honderd procent bijtreden. Ik denk bijvoorbeeld dat CNG een veel interessantere energiebron zou kunnen worden.

07.03 Peter Logghe (VB): Je peux rejoindre le secrétaire d'État sur ce point. Je pense en effet que le CNG est appelé à devenir une source d'énergie digne d'intérêt.

U zegt dat de overheid een modelfunctie moet uitoefenen op het vlak van hernieuwbare energie. U zult toch moeten toegeven dat het aandeel van 118 voertuigen op een totaal van 826 voertuigen bitter weinig is. Wij spreken hier over ongeveer 15 %. In heel wat Scandinavische landen, alsook in Nederland is het aandeel propere energie van de overheid op het totaal gebruik van propere energie veel groter dan bij ons.

Le secrétaire d'État admet le rôle exemplaire que doit remplir l'État fédéral, mais 118 véhicules sur un parc total de 826 me semblent néanmoins très peu. Aux Pays-Bas et dans les pays scandinaves, la place occupée par les énergies propres est nettement supérieure.

U zegt dat er oplaadinfrastructuur ontbreekt. Dat is het verhaal van de kip en het ei. Wat was er eerst? Wat moet er eerst zijn? Ik stel vast dat dat een aantal andere landen niet tegenhoudt om toch in die oplaadpalen te investeren.

L'absence d'une infrastructure de rechargement, c'est l'histoire de l'œuf et de la poule. D'autres pays investissent dans des bornes de rechargement.

Ik kijk in elk geval uit naar uw initiatieven.

Mijn volgende vraag zal niet meer over elektrische voertuigen gaan, maar over CNG en de toepassingen daarvan. De actieradius van voertuigen op CNG is inderdaad veel groter en ze zijn nog properder dan elektrische voertuigen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 Question de Mme Isabelle Emmery au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le coût des mécanismes de soutien pour les centrales au gaz à la suite de la chute du prix de la tonne de CO₂" (n° 17307)

08 Vraag van mevrouw Isabelle Emmery aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de kosten van de steunmechanismen voor gascentrales na de daling van de prijs van een ton CO₂" (nr. 17307)

08.01 Isabelle Emmery (PS): Monsieur le secrétaire d'État, la presse rappelait dernièrement les prochaines étapes de votre "plan énergie". Outre la sortie progressive du nucléaire et l'intérêt du renouvelable, rappelons que ce plan ambitieux et nécessaire accorde une place importante au gaz! Je ne reviendrai pas sur les indiscretions parues dans la presse quant aux différents projets d'arrêtés royaux qui sont discutés au sein du gouvernement, projets qui portent à la fois sur des mesures visant à favoriser la construction de nouvelles centrales TGV et des mesures visant à soutenir les installations actuelles.

08.01 Isabelle Emmery (PS): In een artikel van 16 april maakte de krant *Le Soir* gewag van de opkomst van schaliegas in de Verenigde Staten, die te verklaren zou vallen door het domino-effect van een overvloed aan steenkool, een daaropvolgende prijsdaling ervan en ten slotte het succes van een vervuilde energiebron. Diezelfde dag vernamen we dat

Entre le dépôt de cette question et cette commission, peut-être ces projets d'arrêtés ont-ils d'ailleurs cessé d'être des projets. L'objet de ma question se concentrera sur un article paru dans le quotidien *Le Soir* du 16 avril intitulé: "Pourquoi les centrales au gaz ne sont-elles plus rentables?".

Dans cet article, le journaliste décrit l'effet domino de l'essor du gaz de schiste aux États-Unis: abondance du charbon, chute de son prix et donc succès d'une énergie polluante dont la courbe ascendante est parallèle à la chute du prix de la tonne de CO₂. Et cette chute ne risque pas de s'arrêter puisque, le 16 avril toujours, on apprenait que le Parlement européen avait voté contre le projet de la Commission européenne de geler les ventes de quotas de CO₂, ce qui aurait eu pour effet de diminuer le nombre de permis de polluer en circulation et de soutenir les cours des "permis à polluer". Après ce vote négatif, le prix de la tonne de tonne de CO₂ avait d'ailleurs replongé de près de 30 %, tombant à 3 euros, soit son plus bas niveau depuis la création de ce marché européen du carbone!

Bref, nous sommes dans une situation paradoxale, où il est désormais plus avantageux et moins coûteux pour les industriels de polluer que de réduire ces émissions de CO₂. Et cette situation risque également d'avoir un impact pour les États-Unis qui souhaitent, comme notre pays, soutenir et encourager les énergéticiens à investir dans de l'électricité moins polluante.

Monsieur le secrétaire d'État, ces différents éléments (attractivité du charbon, coût historiquement bas du permis de polluer, ...) ont-ils ou auront-ils une influence sur votre "plan énergie"? Par exemple, risquerait-on de devoir augmenter de manière significative le coût des mécanismes de soutien envisagés pour les actuelles et futures centrales au gaz? Enfin, notre pays, comme l'ensemble des pays européens, peut-il agir pour enrayer ce phénomène paradoxal qui transforme progressivement un "permis à polluer" en un "encouragement à polluer"?

08.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Chère collègue, comme vous le savez, la Belgique était parmi les précurseurs pour promouvoir des mesures afin de rehausser le prix du CO₂. C'est donc à regret que j'ai appris le résultat négatif du vote très serré au Parlement européen. Mais je ne désespère pas, loin de là!

En ce qui concerne le gel temporaire de la vente des permis, la balle est maintenant à nouveau dans le camp de la Commission Environnement du Parlement européen. Nous espérons qu'un projet éventuellement amendé obtiendra finalement une majorité parlementaire.

En même temps, les discussions ont été entamées par la Commission européenne et les parties prenantes concernant des mesures visant à remédier de manière structurelle et permanente à l'effondrement du prix du CO₂. La Belgique s'est toujours positionnée en faveur de ces mesures, par exemple en éliminant un surplus de quotas de façon définitive ou en renforçant jusqu'à -30 % l'objectif de réduction pour 2020.

Le mécanisme de soutien pour de nouveaux investissements en centrales de gaz que je propose au gouvernement fédéral est une

het Europees Parlement zich had uitgesproken tegen het voorstel van de Commissie om de verkoop van CO₂-quota te bevriezen. Na die stemming daalde de prijs per ton CO₂ met 30 procent, tot 3 euro, het laagste niveau sinds de oprichting van de Europese koolstofmarkt! Kortom, we bevinden ons in een paradoxale situatie, waarin het voor industriële voordeliger en goedkoper is om te vervuilen dan om hun CO₂-emissies te verminderen.

Hebben al die aspecten (de aantrekkelijkheid van steenkool, de historisch lage prijs van de vervuilingsvergunning, enz.) een impact op uw energieplan of zal dat in de toekomst het geval zijn? Zal men de prijs van de geplande steunmaatregelen voor de gascentrales moeten optrekken? Kan ons land iets ondernemen tegen dat fenomeen waarbij een 'vervuilingsvergunning' tot een 'vervuilingsaanmoediging' verwordt?

08.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: België wilde de CO₂-prijs optrekken. Ik betreur dus dat de uitslag van de stemming in het Europees Parlement negatief was.

Wat het tijdelijk bevriezen van de verkoop van de vergunningen betreft, is het nu de beurt aan de commissie milieubeheer van het Europees Parlement. Wij hopen dat er een keer een voorstel zal worden gedaan dat door een meerderheid wordt gesteund.

De Europese Commissie is gestart met besprekingen over de structurele maatregelen om het kelderen van de CO₂-prijs tegen te gaan. België is altijd voorstander geweest van dergelijke maatregelen.

sorte de mécanisme assurantiel ayant pour but de garantir un niveau de rentabilité suffisant aux investisseurs. Si le marché est porteur pour les centrales au gaz, le coût de ce mécanisme diminue. À l'inverse, le coût est plus important si les conditions économiques sont défavorables à la production de gaz. Un plafond maximum de soutien est fixé dès le début, de manière à éviter tout dérapage.

Il est donc évident que l'évolution des conditions économiques entre la date de mise en service de ces unités et la fin proposée du mécanisme de soutien (2025) auront un impact sur le coût effectif du mécanisme s'il est approuvé. L'évolution à moyen terme du prix du CO₂ aura donc un impact, tout comme l'évolution du prix du gaz, du charbon, de l'électricité notamment.

Je suis à titre personnel optimiste quant au fait que le différentiel de compétitivité entre le charbon et le gaz ne peut que s'améliorer à moyen terme. Le prix du charbon et le prix de la tonne de CO₂ sont en effet à des niveaux historiquement bas, qui pourraient difficilement encore diminuer.

Je tiens aussi à dire que l'ensemble des derniers projets qui visaient à construire des centrales autres qu'au gaz, notamment au charbon, n'ont jamais obtenu les différents permis régionaux en vue de leur construction.

Het steunmechanisme voor nieuwe investeringen in gascentrales dat ik voorstel, beoogt het garanderen van voldoende rentabiliteit: als de markt voor gascentrales gunstig is, zullen de kosten dalen; als de voorwaarden voor de productie van gas ongunstig zijn, zullen ze stijgen. Er werd vanaf het begin een plafond vastgesteld, zodat alles binnen de perken kan worden gehouden. De wijziging van de situatie tussen de ingebruikneming en de opheffing van het mechanisme (2025) zal een impact hebben op het kostenplaatje ervan.

Ik blijf optimistisch: het verschil in concurrentievermogen tussen steenkool en gas kan alleen maar evolueren in gunstige zin. De steenkoolprijs en de prijs van een ton CO₂ staan op een historisch dieptepunt en kunnen nog moeilijk zakken.

De projecten voor het bouwen van centrales die niet op gas werken, hebben op gewestniveau nooit een bouwvergunning gekregen.

08.03 Isabelle Emmery (PS): Monsieur le président, je remercie le secrétaire d'État pour sa réponse. J'espère que l'avenir confirmera l'optimisme dont il fait preuve. Nous suivrons ce dossier.

08.03 Isabelle Emmery (PS): Ik hoop dat in de toekomst zal blijken dat uw optimisme gegrond was!

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

09 Question de M. Damien Thiéry au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la sécurité des réacteurs de Doel 1 et 2" (n° 17451)

09 Vraag van de heer Damien Thiéry aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de veiligheid van de kernreactoren Doel 1 en 2" (nr. 17451)

09.01 Damien Thiéry (FDF): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, le 27 juin 2012, vous avez rendu public votre plan d'action en matière énergétique. Ce plan prévoyait, parmi les mesures à court terme, une prolongation de dix ans d'une tranche nucléaire, soit Doel 1 et 2, soit Tihange 1.

09.01 Damien Thiéry (FDF): Een van de maatregelen in uw uitrustingsplan voor de energievoorziening, dat u in juni 2012 voorstelde, is het tien jaar langer openhouden van een deel van de kerncentrales, hetzij Doel 1 en 2, hetzij Tihange 1. Voor de drie reactoren zouden er

Début juillet, le gouvernement décidait d'une prolongation de Tihange 1 et de la fermeture, en avril 2015, des unités Doel 1 et 2. Vous évoquiez à ce propos en commission que le fait de maintenir les

trois centrales ouvertes pendant trois ans aurait, sans faire les investissements nécessaires, posé un problème en termes de sécurité nucléaire. Ensuite, ce plan a été remis en question suite à la découverte de micro-fissures dans les cuves des deux autres réacteurs. Un an plus tard, la situation demeure extrêmement floue.

Par ailleurs, je souhaite évoquer le processus de stress test qui a été mis en place à la suite de l'accident de Fukushima. Ce processus suit son cours, les rapports se succèdent. À cet égard, l'ENSREG (European Nuclear Safety Regulation Group) a récemment publié son rapport pour la Belgique, rapport qui reprend lui-même certaines conclusions du rapport *Long Term Operation* (LTO) réalisé pour les sites de Doel et de Tihange.

Pour ce qui concerne Doel 1 et 2, il a été relevé quelques points faibles et le rapport préconise plusieurs initiatives à prendre.

Monsieur le secrétaire d'État, quels investissements à très court terme – ceux qui étaient évoqués en commission au mois de juillet 2012 – doivent-ils être effectués au niveau des réacteurs de Tihange 1 et de Doel 1 et 2 dans l'éventualité d'une prolongation de ceux-ci? Quel échéancier a-t-il été établi pour chacun des réacteurs et quel est, à ce jour, son taux de réalisation? Les évaluations financières de ces travaux et leur opportunité en termes de rendement financier ont-elles été réalisées par l'exploitant des réacteurs? Pour ce qui concerne les recommandations reprises dans le rapport LTO, un échéancier a-t-il été établi? Qu'en est-il des estimations financières?

09.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Monsieur Thiéry, cette question se trouve vraiment à la marge des compétences de la ministre de l'Intérieur, Joëlle Milquet, et les miennes.

Je vais vous répondre et cette réponse est validée par la ministre de l'Intérieur.

Premièrement, en ce qui concerne Tihange 1, il faut rappeler que l'AFCN a défini ses exigences en matière de sûreté nucléaire en cas de prolongation de la durée de vie d'une unité au-delà de quarante ans (*long term operation*), ainsi que le calendrier de réalisation des améliorations. Ces exigences sont indépendantes de la durée de prolongation envisagée.

Par ailleurs, les travaux permettant de garantir la disponibilité technique de l'installation devront également être réalisés en cas de prolongation. L'ensemble de ces travaux correspond à un investissement total d'environ 600 millions d'euros pour Tihange 1. Pour Doel 1 et 2, il n'y a plus d'investissement envisagé dans le cadre du LTO puisque le gouvernement a décidé de son arrêt définitif.

Deuxièmement, les études de réalisation sont en cours. Les premières modifications aux installations auront lieu dès 2014.

veiligheidsproblemen kunnen ontstaan als ze zonder bijkomende investeringen in bedrijf zouden blijven. De regering had net beslist om Tihange 1 langer operationeel te houden, toen er microscheurtjes in de vaten van twee andere reactoren werden ontdekt. Het plan kwam op losse schroeven te staan en één jaar later weten we nog altijd niet waar we aan toe zijn.

Na de kernramp in Fukushima werd de zogenaamde stresstest ingevoerd en sindsdien volgen de rapporten elkaar op. Daarin wordt de vinger gelegd op enkele zwakke punten en wordt er aangeraden om bepaalde maatregelen te treffen.

Welke investeringen zullen er op zeer korte termijn uitgevoerd moeten worden in Doel 1 en 2 en Tihange 1 als ze inderdaad langer in bedrijf blijven? Welk tijdspad wordt er gevolgd voor elk van die reactoren? Heeft de beheerder de kosten van die werken geraamd? Wat is het tijdschema voor de aanbevelingen in het LTO-rapport (*Long Term Operation*) en welk kostenplaatje hangt eraan vast?

09.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: De minister van Binnenlandse Zaken heeft haar zegel gehecht aan mijn antwoord.

Ten eerste hebben de door het FANC vastgelegde vereisten betrekking op alle centrales die langer dan 40 jaar in gebruik zullen gehouden worden, los van de duur van die verlenging. Indien ze langer worden opengehouden, moeten er ook werken worden uitgevoerd om de technische beschikbaarheid van de installatie te waarborgen. Voor Tihange 1 komt dat neer op een totale investering van ongeveer 600 miljoen euro. Aangezien de regering beslist heeft Doel 1 en 2 definitief stil te leggen, zal er in die reactoren niet meer geïnvesteerd worden.

Troisièmement, les discussions entre le gouvernement et les exploitants de Tihange 1 sont toujours en cours. L'analyse n'est donc pas encore tout à fait terminée.

Quatrièmement, rappelons que les stress tests ont démontré la bonne robustesse des centrales belges. La Commission européenne les a classées parmi les meilleures en Europe à cet égard.

Un échéancier pour la réponse aux recommandations a été soumis à l'AFCN sous forme d'un plan d'action détaillé. Certaines actions spécifiques à Tihange 1 sont d'ailleurs intégrées dans le programme LTO. Le coût de ce travail est inclu dans le plan d'investissement de 600 millions d'euros.

Ten tweede zijn de uitvoeringsstudies thans aan de gang. De eerste aanpassingen aan de installaties zijn voor 2014 gepland.

Ten derde vinden er thans besprekingen plaats tussen de overheid en de uitbaters van Tihange 1. De analyse is nog niet afgerond.

Ten vierde is uit de stresstests gebleken dat de Belgische centrales stevig gebouwd zijn. Het tijdpad voor het formuleren van antwoorden op de aanbevelingen werd in de vorm van een gedetailleerd actieplan bij het FANC ingediend. Een aantal specifieke acties met betrekking tot Tihange 1 werden opgenomen in het LTO-programma en zullen met middelen uit het investeringsplan van 600 miljoen euro worden gefinancierd.

09.03 Damien Thiéry (FDF): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour vos réponses précises.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

10 Question de Mme Muriel Gerken au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le financement de nouvelles centrales au gaz" (n° 17598)

10 Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de financiering van nieuwe gascentrales" (nr. 17598)

10.01 Muriel Gerken (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, veuillez m'excuser de vous interroger si vous avez déjà répondu à des questions similaires. J'avais déposé celle-ci afin qu'elle soit jointe aux autres.

Comme annoncé dans le plan pour la sécurité d'approvisionnement de juillet 2012, vous avez soumis au Conseil des ministres des projets d'arrêtés dans lesquels vous envisagez de soutenir les centrales au gaz actuelles et d'investir jusqu'à 40 millions par an pendant dix ans par unité en vue de soutenir la construction d'autres centrales. Un appel d'offres devrait être lancé par le gouvernement dans les mois à venir, en proposant des subventions aux nouvelles centrales à hauteur de 87 680 euros maximum par kilowatt installé. Cela signifie que la subvention d'une centrale type de 450 mégawatts atteindrait un montant de 400 millions étalés sur dix ans.

10.01 Muriel Gerken (Ecolo-Groen): U hebt ontwerpen van koninklijk besluit aan de ministerraad voorgelegd waarbij steun zou worden verleend aan de huidige gasgestookte centrales en er 10 jaar lang per eenheid jaarlijks tot 40 miljoen euro zou worden geïnvesteerd – dus in totaal 400 miljoen per eenheid – ter ondersteuning van de bouw van andere centrales.

Tevens stelt u voor de injectietarieven voor de bestaande centrales geleidelijk aan te

Dans vos propositions, on observe aussi un effacement des tarifs d'injections pour les centrales existantes. En outre, les producteurs qui voudraient malgré tout fermer leurs centrales au gaz, se verraient imposer de s'inscrire dans une réserve stratégique, avec une prise en charge de leurs coûts fixes et une rémunération des unités produites quand on devrait faire appel à elles.

Monsieur le secrétaire d'État, est-il réellement judicieux de soutenir aussi fortement la construction de centrales au gaz alors que celles qui sont déjà en fonction sont performantes, satisfont les besoins en termes de capacités de production et occupent de nombreux travailleurs? Ne peut-on pas parler de surfinancement de ces nouvelles centrales, puisque – selon nos informations – une centrale au gaz neuve coûte environ 70 euros au kilowatt, donc au total 315 millions? Il est vrai que mon calcul ne couvre que le coût de la construction tandis que vous prévoyez un financement global. D'où proviendra le financement? S'agit-il de la rente de Tihange 1, de la taxe nucléaire ou d'une autre source?

La CREG a remis un avis très critique sur la rémunération des capacités. Quelle est votre position à cet égard? Vous êtes-vous assuré de l'aval des autorités européennes en matière d'aides d'État et de concurrence? À combien estimez-vous le soutien à la production en dehors des coûts de construction? Comment les avez-vous estimés? Pouvez-vous expliquer les raisons et la portée de vos choix? Ce faisant, ne va-t-on pas encourager la fermeture de certaines centrales pour en construire de nouvelles au bénéfice des producteurs, sans forcément tenir compte des besoins en approvisionnement des consommateurs?

La question suivante est reprise dans la question que je vous ai posée tout à l'heure sur la mise sous cocon. Néanmoins, lorsque EDF-Luminus met sous cocon sa centrale TGV, n'est-ce pas, d'une certaine manière, faire monter les enchères en cas de mise en réserve stratégique?

En ce qui concerne la sécurité de l'approvisionnement, ne vaudrait-il pas mieux obliger les producteurs à avoir davantage de capacité en réserve et effectivement diminuer ou supprimer les tarifs d'injection plutôt que d'investir dans de nouvelles centrales? Quels sont les critères qui guident la mise en réserve stratégique telle que vous l'imaginez?

schrappen. Voorts zouden producenten die een gascentrale willen sluiten, die centrale bedrijfsklaar moeten houden als onderdeel van de strategische capaciteitsreserve, waarbij hun vaste kosten en de geproduceerde stroom vergoed zouden worden.

Is het wel verstandig de bouw van nieuwe gascentrales zo fors te steunen, terwijl de reeds functionerende eenheden goed presteren, de productiebehoeften invullen en heel wat personen tewerkstellen? Investeert men niet overdreven veel geld in deze nieuwe centrales, aangezien een nieuwe gasgestookte centrale ongeveer 315 miljoen euro kost? Mijn berekening betreft weliswaar alleen de kosten voor de bouw, terwijl u denkt aan een totaal financiering. Waar zullen de middelen gehaald worden? Zal de rente van Tihange 1, de nucleaire heffing of een andere bron worden aangesproken?

De CREG heeft een zeer kritisch advies uitgebracht over de vergoedingsmechanismen voor de capaciteit. Wat is uw standpunt dienaangaande? Hebt u de instemming van de Europese autoriteiten op het gebied van overheidssteun en mededinging gekregen? Op welk bedrag raamt u de productiesteun, naast de bouwsubsidies? Hoe bent u tot die raming gekomen? Kunt u de redenen en de draagwijdte van uw keuzes toelichten? Zal met deze aanpak niet de sluiting worden aangemoedigd van bepaalde centrales, die dan ten bate van de producent door nieuwe centrales vervangen zouden worden, terwijl daarmee niet per se beter wordt beantwoord aan de bevoorrading behoeften van de consumenten?

Wanneer EDF Luminus zijn STEG-centrale tijdelijk buiten gebruik stelt, is dat dan geen manier om een sterkere positie uit te bouwen in geval van opname in

de strategische reserve?

Zou men, met het oog op de continuïteit van de elektriciteitsvoorziening, de producenten niet beter verplichten hun reservecapaciteit te verhogen, en de injectietarieven niet beter verlagen of zelfs afschaffen, in plaats van te investeren in nieuwe centrales? Op grond van welke criteria zou de strategische reserve volgens uw plan moeten worden opgebouwd?

10.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Monsieur le président, chère collègue, en vous écoutant poser votre question, je me suis demandé pourquoi ne pas laisser fonctionner les centrales plus polluantes et moins fiables plutôt que d'investir dans de nouvelles centrales. En présentant les choses de cette façon, je pense les avoir un peu mieux mises en perspective.

Cela dit, les questions que vous avez posées l'ont été également par les producteurs qui privilégient les centrales existantes et qui n'ont pas envie d'investir, privilégiant une sécurité d'approvisionnement à partir de l'étranger plutôt que de nouveaux investissements au niveau belge. Cela dit, je comprends que les producteurs privilégient leur parc de production plutôt que la sécurité d'approvisionnement des Belges au meilleur coût tout en respectant l'ensemble de nos objectifs environnementaux.

Pour le moment, les membres du kern sont consultés au sujet du plan. Il est assez extraordinaire de constater que la vision des producteurs que nous avons rencontrés correspond exactement au type de projet que ces derniers peuvent avoir ou à leur situation. Leur vision de la sécurité d'approvisionnement correspond exactement à ce qu'ils ont mais elle n'est jamais la même.

À un certain moment, il faut faire une synthèse. Le rôle d'un État est de voir comment assurer la sécurité d'approvisionnement au meilleur coût tout en respectant l'ensemble des objectifs environnementaux. C'est ce que nous avons fait.

Comme je l'ai dit tout à l'heure, arrêtons d'opposer maintien d'un certain nombre de capacités actuelles et nouveaux investissements. On ne s'inscrit pas dans la même échelle de temps. En tout cas, si on décide de maintenir les infrastructures existantes, il arrivera un moment où elles ne seront plus en état de marche. On sait que, dans le futur, certaines capacités sont appelées à être fermées. En tout cas, c'est le cas du nucléaire.

Et nous aurons besoin de nouveaux investissements. Si à ce moment-là, ils ne sont pas disponibles, nous aurons perdu quatre ans, car les investissements en termes de base ne se font pas du jour au lendemain. Ce sont tous ces éléments-là qu'il faut prendre en considération. Aussi, sortons d'une logique de 'ou/ou' au profit d'une logique de 'et' en disant que nous aurons besoin de maintenir une partie de l'existant tout en ayant besoin de créer le climat à

10.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Sommige producenten hebben geen zin om te investeren. Zij hebben liever dat de continuïteit van de elektriciteitsvoorziening door invoer uit het buitenland wordt verzekerd, dan dat er in België nieuwe investeringen worden uitgevoerd. Elke producent met wie we hebben gesproken, heeft een visie op de continuïteit van de elektriciteitsvoorziening die perfect aansluit bij zijn type project of situatie.

Het is onze taak als overheid om een totaalbeeld te krijgen en te zien hoe we de continuïteit van de stroomvoorziening tegen de beste prijzen kunnen garanderen, met inachtneming van de milieudoelstellingen.

We zullen een deel van het bestaande moeten behouden en tegelijkertijd een gunstig investeringsklimaat moeten scheppen. Als we geen tijd willen verliezen, moeten we op die beide vlakken ageren!

De diverse studies tonen aan dat ons land bij een ongewijzigd beleid een achteruitgang op het stuk van de continuïteit van de elektriciteitsvoorziening zal kennen, en dit zowel op korte als op middellange termijn. Die achteruitgang valt te verklaren door de kernuitstap en de veroudering van het klassieke Belgische energiepark. De oude centrales zijn minder betrouwbaar

l'investissement.

Les différentes études (CREG, etc.) indiquent clairement une détérioration de la sécurité d'approvisionnement en électricité à court et à moyen terme de la Belgique à politique inchangée. Je crois que l'ensemble de ces acteurs insistait sur les difficultés de la Belgique en matière de sécurité d'approvisionnement. Cette détérioration s'explique par la sortie du nucléaire et par le vieillissement du parc de production thermique belge.

Ainsi, le 17 janvier dernier, lorsqu'on a dû aller chercher les dernières capacités, trois centrales ont répondu par la négative, soit parce qu'il s'agit de vieilles centrales, soit de centrales qui tournent relativement peu. Au moment où vous en avez besoin, elles sont moins fiables que d'autres. C'est ce à quoi nous avons été confrontés.

À ces deux éléments viennent s'ajouter des difficultés en matière de rentabilité pour les centrales au gaz qui constituent, après le nucléaire, la deuxième source de production d'électricité en Belgique, surtout au niveau de la base.

Face à ce défi, une politique globale est nécessaire, basée sur le maintien des outils de production actuels performants, mais également sur l'attrait de nouveaux investissements. Il faut cesser d'opposer centrales existantes et nouveaux investissements. Les deux sont indispensables!

Le mécanisme de soutien aux investissements que je propose au gouvernement a été construit en confrontant un modèle théorique (une centrale au gaz) à des hypothèses d'évolution des conditions du marché avec l'aide de deux consultants reconnus dans le secteur de l'énergie.

Vu l'importance des montants en jeu – il est question d'investissements de plusieurs centaines de millions d'euros, vous l'avez vous-même évoqué –, les investisseurs cherchent à éviter au maximum les incertitudes. Or, l'analyse a montré que l'intérêt économique de l'investissement était fortement dépendant de l'évolution des conditions de marché, qui pour le moment est très imprévisible.

C'est pourquoi il a été décidé d'opter pour une sorte de mécanisme assurantiel. Si les conditions de marché sont bonnes, l'investissement est rentable, le coût pour l'État est nul ou quasi nul. Les années où les conditions de marché sont insuffisantes, un soutien *ex-post* est attribué aux projets soutenus pour leur permettre d'atteindre un seuil de rentabilité suffisant. Le mécanisme ne peut pas déraiper car il est fermé au niveau du nombre de mégawatts soutenus, de la durée et des montants.

Je propose que ce mécanisme soit financé par le budget de l'État, entre autres alimenté par la taxation de la rente nucléaire qui a été fortement augmentée depuis 2012. Le coût pour l'État sera fonction du résultat de la mise en concurrence dans le cadre de l'appel d'offres et de l'évolution des conditions de marché, deux éléments qui feront descendre le coût en deçà des montants cités dans votre question.

Je tiens aussi à dire que si à un moment nous avons pris la décision

dan andere – dat hebben we op 17 januari jongstleden nog kunnen vaststellen. De gascentrales, die in België na de kerncentrales de belangrijkste bron van elektriciteitsproductie zijn, kampen met rentabiliteitsproblemen.

Het investeringsondersteunende mechanisme dat ik voorstel, werd ontwikkeld door een theoretisch model te toetsen aan hypothesen over de evolutie van de marktvoorwaarden, dit met de hulp van twee erkende consultants uit de energiesector.

Gezien de bedragen die op het spel staan, willen de investeerders onzekerheid uitsluiten. De markt is evenwel onvoorspelbaar, en daarom werd er gekozen voor een verzekerings- of garantiemechanisme: als de marktomstandigheden gunstig zijn en de investering rendabel is, zijn er nagenoeg geen kosten voor de Staat. In het tegenovergestelde geval krijgen de projecten steun, zodat het break-evenpunt kan worden bereikt. Het mechanisme heeft betrekking op een beperkt aantal MW, een beperkte periode en beperkte bedragen. De kosten voor de Staat hangen af van het resultaat van de mededinging in het kader van de offerteaanvraag en de evolutie van de markt.

We hebben beslist om Tihange 1 langer open te houden omwille van de continuïteit van de stroomvoorziening en de financiering van de overstap. Dat geld gebruiken om de elektriciteitsvoorziening te garanderen, strookt met ons streefdoel.

Ik heb de studie van de CREG inzake de capaciteitsvergoeding aandachtig gelezen. Daarin wordt gepleit voor een offerteaanvraagstelsel waarbij *windfall profits* vermeden worden.

De Europese richtlijn en de Belgische wetgeving voorzien in

de prolonger une des centrales nucléaires, à savoir Tihange 1, c'est aussi pour des questions de sécurité d'approvisionnement et de mécanisme de financement de la transition. Utiliser cet argent en vue de soutenir et de réaliser la politique qui nous semble indispensable pour assurer la sécurité d'approvisionnement me semble correspondre à l'objectif qui était le nôtre.

J'ai évidemment lu avec attention l'étude de la CREG sur les mécanismes de rémunération à la capacité. Elle rejoint plusieurs des analyses faites par l'ensemble de nos équipes qui justifient le choix d'un mécanisme de type "appel d'offres" plutôt que la mise en place d'un mécanisme généralisé de la rémunération de capacité. Ce dernier créerait des risques importants d'effet d'aubaine, son coût est potentiellement plus important et il n'offre aucune garantie d'attirer les investissements indispensables à notre sécurité d'approvisionnement. Cette étude de la CREG a vraiment été le moteur de notre réflexion.

Pour répondre à votre question sur l'aval des autorités européennes, le lancement d'un appel d'offres serait la mise en œuvre d'un mécanisme prévu dans la directive européenne et la législation belge.

La réserve stratégique serait un mécanisme dynamique de dernier recours qui serait fonction des besoins estimés un ou deux hivers à l'avance et auquel pourrait également participer la gestion de la demande. Cela, c'est pour ceux qu'on maintiendrait en vie. On les met en dehors du marché mais on permet à une meilleure gestion de la demande de concourir avec un certain nombre de mécanismes de maintien. Pourquoi? Parce qu'on n'a pas besoin de maintenir une centrale vieillissante, polluante si on l'a compensée par une réduction de la demande. Dès lors, un producteur n'aura jamais la certitude que, s'il décide de mettre sa centrale sous cocon, celle-ci serait reprise d'office dans une réserve stratégique. Quand il décide de sortir du marché, il prend le risque de sortir véritablement du marché.

Ce qu'il faut avant toute chose, c'est créer un marché de la production de l'électricité en Belgique qui soit attrayant pour les investisseurs. Meilleures seront les conditions de marché en Belgique et moins grand sera le besoin d'éventuels mécanismes de soutien. À ce titre, il faut être très prudent avec toutes les propositions visant à imposer de nouvelles obligations aux producteurs qui pourraient au final se retrouver contre-productives pour la collectivité. À un moment, il faut arrêter de croire que tout ce qu'on impose ne sera jamais répercuté dans les prix. Il faut toujours garder cela à l'esprit.

Vous me permettez un dernier paragraphe légèrement plus politique.

La Belgique s'est dotée de l'objectif de sortir du nucléaire. Aujourd'hui, avec la proposition d'approche globale que je sou mets au gouvernement, nous avons la volonté de lui donner les moyens d'atteindre cet objectif en garantissant la sécurité d'approvisionnement de la Belgique au moindre coût.

10.03 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, je suis heureuse de voir que nous poursuivons le même objectif: la sortie du nucléaire, la sécurité d'approvisionnement et la multiplication des outils pour garantir une bonne production via la meilleure manière possible.

het uitschrijven van een offerteaanvraag. De strategische reserve zou een laatste redmiddel zijn, op basis van de behoeften die een of twee winters van tevoren werden ingeschat en waar ook het vraagbeheer deel van zou kunnen uitmaken.

Er moet een elektriciteitsmarkt worden gecreëerd die aantrekkelijk is voor investeerders. Op die manier zullen de marktvoorwaarden beter zijn en zal er minder nood zijn aan steunmechanismen. Nieuwe verplichtingen opleggen aan producenten zou zich wel eens tegen ons kunnen keren.

De totaalaanpak die ik de regering voorstel, geeft ons de middelen om de kernuitstap te realiseren en tegelijkertijd de continuïteit van de energievoorziening in België te verzekeren tegen de laagste prijs.

10.03 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Wij hebben dezelfde doelstellingen: de kernuitstap, de continuïteit van de elektriciteitsvoorziening en de best mogelijke productie.

La difficulté, c'est qu'entre l'annonce de votre plan et les éléments qui apparaissent aujourd'hui au Conseil des ministres, nous ne disposons pas d'un vrai programme, d'un vrai plan reprenant tous les éléments: les centrales à remplacer parce que trop polluantes, etc. Voilà des points dont il serait temps de disposer pour suivre une politique concrète.

Ma préoccupation n'est certes pas d'empêcher le remplacement de vieilles centrales polluantes par des plus récentes, mais de ne pas laisser les producteurs utiliser la situation présente pour rentabiliser des outils ou pour forcer la main aux politiques vers des choix qui les serviraient, eux, au détriment de l'intérêt général. Dans le cas où il serait possible d'arriver à ces deux objectifs, je ne m'y opposerais pas: un producteur a parfaitement le droit de gagner sa vie.

J'étais étonnée par le montant nettement supérieur aux coûts sur le marché de la construction de nouvelles centrales.

De même que je reste étonnée que des outils, comme EDF-Luminus à Seraing, soient placés sous cocon alors qu'ils restent performants et non polluants.

Face à la croisée de ces divers éléments, il est légitime de s'interroger sur les objectifs de ces producteurs et sur l'imposition par les politiques d'un plan global de production qui rencontre les besoins.

Sinds u uw plan heeft aangekondigd zijn er nieuwe, en zeer recente gegevens bekend geworden. We beschikken echter niet over een echt alomvattend plan waarmee een concreet beleid kan worden gevoerd!

Mij is het erom te doen dat de producenten de huidige situatie niet mogen gebruiken om de rentabiliteit van productie-eenheden te verbeteren of de politici keuzen op te dringen die goed zijn voor hun sector, maar haaks staan op het algemeen belang.

Ik verwonder me over het genoemde bedrag voor de constructie van nieuwe centrales, dat hoger ligt dan de marktprijs. Ook verwonder ik me erover dat eenheden die nochtans performant en niet vervuילend zijn, zoals de centrale van EDF Luminus in Seraing, tijdelijk buiten werking worden gesteld.

Een en ander doet vragen rijzen met betrekking tot de doelstellingen van de producenten en de verplichte invoering door de politiek van een globaal, op de behoeften toegesneden productieplan.

10.04 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Madame Gerkens, je suis à peu près d'accord sur les principes que vous évoquez, sauf sur les chiffres que vous avez cités dans le cadre de mécanismes "assurantiels" à de nouveaux investissements. Je rappelle qu'il ne s'agit pas de *capacity mechanisms*, ce ne sont pas des paiements à la production en tant que tels. Il s'agit d'un autre système que j'ai tenté d'expliquer.

Je suis favorable à une discussion sur base des textes mais tant qu'il n'y a pas d'accord définitif, je ne peux vous les communiquer.

Nous avons mis des plafonds pour que cela ne dérape pas et nous sommes au plafond! Si le marché évolue de manière normale, nous en serons loin mais, en tant qu'autorité, nous devons savoir où se situe le *maximum maximorum*.

En ce qui concerne la situation des producteurs, nous ne sommes pas naïfs, nous savons que chacun défend sa boîte. Comme je l'ai dit tout à l'heure, ceux qui gagnent de l'argent en faisant de l'interconnexion vont plaider pour plus d'interconnexion, ceux qui ont

10.04 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Ik onderschrijf de door u uiteengezette principes, maar ben het niet eens met de cijfers die u noemde in verband met de garantiemechanismen voor nieuwe investeringen.

Ik ben voorstander van een bespreking op basis van de teksten, maar zolang er geen definitieve overeenkomst is, kan ik ze u niet bezorgen.

We hebben grenzen vastgelegd om ontsporingen te voorkomen en we zitten aan bovengrenzen.

Wat de situatie van de producenten betreft, zijn wij niet

beaucoup d'existants vont dire qu'il ne faut pas de nouveaux investissements et qu'il faut valoriser et soutenir l'existant, ceux qui ont des projets d'investissement diront plutôt qu'il faut arrêter ces vieilles centrales, qu'elles sont polluantes et non fiables.

Nous essayons d'être objectifs mais personne n'a une objectivité parfaite dans ces dossiers. J'avoue que je me soucie de la sécurité d'approvisionnement. Un certain nombre d'études, notamment celle de la CREG, l'ont démontré, nous sommes passés "tout juste" cet hiver. Certes, il n'y a pas eu de croissance, ou très peu, et nous n'avons pas connu de très grands froids mais cela ne se reproduira pas chaque année.

Pour l'année prochaine, je serais beaucoup moins affirmatif. Quant aux années qui suivront, lorsque nous allons commencer à sortir du nucléaire et que plusieurs centrales – et je ne parle pas de Seraing – vont fermer, nous savons que cela deviendra de plus en plus difficile sur le plan structurel. Voilà notre point de départ.

Mon objectif est de garantir la sécurité d'approvisionnement, mais sans créer des effets d'aubaine ni perturber le marché – c'est-à-dire: au meilleur coût possible pour le citoyen. C'est la logique que nous essayons de suivre. Quand un producteur vient nous soumettre ses idées, nous connaissons son parc et sa situation. Dans un premier temps, cela permet de mieux décoder les objectifs de chacun. À leur place, j'agis de même; ce n'est pas indécent, c'est normal. Nous ne sommes pas naïfs et nous essayons de présenter le mécanisme qui soit le plus juste possible en garantissant la sécurité d'approvisionnement aux meilleures conditions possibles pour les citoyens.

10.05 Muriel Gerken (Ecolo-Groen): D'où la nécessité d'un plan global et pluriannuel, que nous sommes les premiers à défendre. Je me réjouis donc de vos plans.

Cela dit, le mécanisme que vous voulez mettre en œuvre peut-il être mis à l'abri d'idées défendues par certains producteurs et portant sur la production chez nous et en France? C'est moins cher de construire une centrale de gaz en Belgique. Ils pourraient en effet venir profiter des aides accordées ici ou intervenir dans les difficultés d'approvisionnement que la France pourrait connaître. Je m'interroge parfois sur les stratégies de certains groupes et sur les fermetures ou projets d'ouverture qu'ils soutiennent. Cela vaut peut-être la peine d'y réfléchir.

10.06 Melchior Wathélet, secrétaire d'État: C'est l'un des éléments ayant guidé notre réflexion.

Nous savons qu'aujourd'hui, il y a très peu d'investisseurs purement belgo-belges. Soit il s'agit d'investisseurs belgo-belges dans des grands groupes européens, soit il s'agit de groupes européens avec des filiales ou des investisseurs en Belgique. Dans le renouvelable, il y a encore un ou deux investisseurs belgo-belges, mais dans le non-renouvelable, franchement non!

Cela signifie que ces groupes vont examiner les investissements les

naïef. Iedereen komt voor zichzelf op. Wie geld verdient met interconnectiediensten, zal voor een uitbreiding ervan pleiten. Wie veel assets heeft, zal zeggen dat er geen nieuwe investeringen nodig zijn en wie over investeringsprojecten beschikt, zal stellen dat de oude centrales moeten worden stilgelegd.

We proberen objectief te zijn en mij is het te doen om de continuïteit van de energievoorziening. Deze winter is het kantje boord geweest.

Voor volgend jaar zal ik mij niet zo beslist uitspreken. En wanneer we effectief van start gaan met de kernuitstap, zal een en ander op structureel vlak almaar moeilijker worden.

Wanneer een producent ons zijn ideeën ontvouwt, geeft dat een beter inzicht in de doelstellingen van eenieder. Wij zijn niet van gisteren.

10.05 Muriel Gerken (Ecolo-Groen): Vandaar de noodzaak van een globaal meerjarenplan.

Het kost minder om een gascentrale in België te bouwen dan in Frankrijk. Bepaalde producenten zouden dan ook van de in ons land toegekende steun kunnen profiteren om in te grijpen bij mogelijke stroomtekorten in Frankrijk. Het loont de moeite om daarover na te denken.

10.06 Staatssecretaris Melchior Wathélet: Dat aspect hebben we zeker meegenomen in onze denkoefening.

Er zijn weinig zuiver Belgische investeerders, inzonderheid in de niet-hernieuwbare energie. Zij maken deel uit van grote Europese groepen, die kijken naar de meest rendabele investeringen. Als ik mag kiezen, heb ik liever dat er in België geïnvesteerd wordt in

plus rentables. La majorité d'entre eux regardent en dehors de la plaque sur laquelle nous nous situons en matière de marché de l'électricité. À choisir, je préfère que ce soit en Belgique qu'à l'étranger. En effet, en termes de sécurité d'approvisionnement, dépendre de l'étranger engendre une capacité maximale d'interconnexion, qui a augmenté, mais ce sera toujours le prix qui va le déterminer. À un moment donné, d'autres pays proposeront davantage et cette capacité d'interconnexion leur sera dévolue. Aussi ne peut-on pas y compter.

Le 17 janvier, nous n'importons pas un maximum de ce que nous aurions pu importer de France, parce que la France, à ce moment-là, proposait un prix supplémentaire et parce que nous n'avons pu nous aligner totalement, car les appels des centrales sont parvenus le jour même. En termes de prix, nous étions limités. Voilà autant d'éléments qui perturbent le marché.

C'est également la raison pour laquelle, afin d'éviter toute spéculation à venir les installer en Belgique pour "pomper un système assurantiel", ce mécanisme sera plafonné à un maximum de mégawatts défini. Pour ce faire, nous recourrons à un appel d'offres. Donc ce mécanisme assurantiel ne sera octroyé qu'à ceux qui auront présenté la meilleure offre, le meilleur coût possible pour les citoyens. Et ce n'est pas une seule capacité dans laquelle on est payé à produire. Il s'agit d'un mécanisme assurantiel. Cela signifie que malgré le fait que c'est vous qui avez fait la meilleure offre, que ce maximum de mégawatts disponibles est déterminé, si vous n'êtes pas un tant soit peu rentable, alors un mécanisme assurantiel interviendra. Telle est la logique.

10.07 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je suis impatiente de pouvoir discuter du plan concret avec vous.

elektriciteitsproductie! Als we afhangen van het buitenland, zullen we niet altijd kunnen rekenen op de maximale interconnectiecapaciteit, die beperkt is door de prijs die wij kunnen bieden.

Om speculatie over een inrichting in België te voorkomen, zal het verzekeringsmechanisme geplafonneerd worden op een bepaald MW-maximum, en alleen toegekend worden aan diegenen met het beste aanbod.

10.07 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Ik kan niet wachten om dit plan in concreto met u te bespreken!

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

De **voorzitter**: Dan zijn wij, in deze lege commissie, aanbeland bij een vraag van mezelf. Ik vermoed dat het geen probleem is dat ik die stel van op de voorzitterstoel.

11 Vraag van de heer Kristof Calvo aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de nucleaire provisies en de investering in Powertech Uranium" (nr. 17062)

11 Question de M. Kristof Calvo au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les provisions nucléaires et les investissements dans Powertech Uranium" (n° 17062)

11.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, eind maart stond in *De Tijd* dat Synatom 19,2 miljoen euro heeft verloren door een investering in het Canadese mijnbedrijf Powertech Uranium. Dat geld moest worden bijgestort door Electrabel.

11.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Fin mars, le journal *De Tijd* indiquait que Synatom avait perdu 19,2 millions d'euros à la suite d'un investissement dans la société minière canadienne Powertech Uranium. Electrabel a dû suppléer ce montant.

Voor mij is dat voorval een aanleiding om nog eens in debat te treden, in afwachting van concrete plannen rond het beheer van de provisies

en rond het functioneren van Synatom.

Mijnheer de staatssecretaris, om welke reden werd in 2008 beslist om te investeren in een bedrijf dat de nodige exploitatiecontracten nog niet had?

Welke langetermijncontracten lopen er momenteel tussen Synatom en de verschillende producenten van brandstof voor kernenergie? Bent u op de hoogte van andere strategische investeringen van Synatom? Zo ja, welke zijn dat dan? Ik vermoed dat u daar een zicht op hebt via uw vertegenwoordigers.

Hoe groot is het kapitaal en welk percentage van het provisiefonds wordt geïnvesteerd in zogenaamde strategische beleggingen? Hoe verklaart u de stijging van beleggingsuitgaven van 2011 ten opzichte van 2010?

Op welke structurele basis bezorgt Synatom financiële informatie aan de Commissie voor nucleaire voorzieningen? Wanneer werd de Commissie voor nucleaire voorzieningen op de hoogte gebracht van deze verkeerd gelopen belegging?

Welke initiatieven zult u ontwikkelen om het toezicht en de controle op het beheer van de nucleaire provisies te verbeteren? U weet dat het Parlement – niet alleen de fracties van de oppositie, maar ook die van de meerderheid – daarvoor al enige tijd vragende partij is.

Wanneer en waarom werden de vorige regeringsvertegenwoordigers in de Commissie voor nucleaire voorzieningen vervangen?

Ik dank u alvast voor uw antwoord.

Pourquoi a-t-on décidé en 2008 d'investir dans une société qui ne disposait pas encore des contrats d'exploitation nécessaires? Quels contrats à long terme lie encore Synatom et les producteurs de combustible pour l'énergie nucléaire? Quels autres investissements stratégiques sont-ils encore en cours chez Synatom? Quel pourcentage du fonds provisionnel sera investi dans les 'placements stratégiques'? Comment le secrétaire d'État explique-t-il l'augmentation des dépenses d'investissement de 2011 par rapport à 2010?

Quand la Commission des provisions nucléaires a-t-elle été informée de cet investissement malheureux? Synatom fournit-elle des informations financières à la Commission sur une base structurelle?

Comment le secrétaire d'État améliorera-t-il le contrôle de la gestion des provisions nucléaires? Quand les précédents représentants du gouvernement au sein de la Commission des provisions nucléaires ont-ils été remplacés? Pourquoi?

11.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: U stelt zeven vragen, ik heb zeven antwoorden.

Ten eerste, sedert 2003 had Synatom vastgesteld dat zijn strategische bescherming verminderde omdat de nieuwe langetermijncontracten die door de uraniumproducenten aan hem werden voorgesteld alleen nog hoge prijzen betrof met weinig soepelheid en met beschermingsclausules in het voordeel van de producent. De langetermijnprijzen zaten in stijgende lijn en hebben in juni 2007 hun maximum bereikt.

Om deze marktevolutie tegen te gaan, heeft Synatom in september 2007 voorgesteld om te investeren in Powertech Uranium Corp. om zijn bevoorradingsnaden te dekken, naast de gebruikelijke aankoop op lange termijn en de aanvulling met aankopen op de spotmarkt.

De keuze voor Powertech Uranium creëerde de mogelijkheid van een belangrijke deelname aan interessante financiële voorwaarden waardoor de bevoorrading kon worden verzekerd op deze gespannen markt.

11.02 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: En 2003, Synatom a constaté que la hausse constante des cours de l'uranium réduisait la protection stratégique. De plus, les contrats proposés par les producteurs d'uranium manquaient de flexibilité et contenaient de très nombreuses clauses de sauvegarde qui leur étaient favorables. Voilà pourquoi en 2007, Synatom a proposé d'investir dans Powertech Uranium. Les conditions financières étaient intéressantes et l'approvisionnement pouvait par conséquent être garanti.

L'approvisionnement en combustible est une mission indépendante de la gestion des

Ten tweede, de bevoorrading van brandstof voor de Belgische nucleaire centrales is een opdracht die losstaat van het beheer van de nucleaire voorzieningen. Commerciële contractuele gegevens zijn vertrouwelijk. De verbintenissen in het raam van deze opdracht hebben geen gevolgen voor de hoogte van de nucleaire voorzieningen.

Synatom heeft een minderheidsaandeel van 11,11 % in het bedrijf Eurodif, een bedrijf dat uranium verrijkt via gasfusie, en dat zijn activiteiten, zoals gepland, in 2012 heeft stopgezet. Er is dus geen bijhorende boekwaarde meer opgenomen voor deze participatie in de balans van Synatom.

Ten derde, de nucleaire voorzieningen bedroegen eind 2012 6,931 miljard euro. Hiervan wordt niets meer geplaatst aan deelnemingen in bedrijven.

In 2011 werd het deel van de nucleaire voorzieningen dat door EDF Luminus werd ontleend, teruggestort aan Synatom. Dat was het gevolg van de beslissing van de handelsrechtbank van Brussel, die oordeelde dat EDF Luminus niet voldeed aan de leningsvoorwaarden zoals bepaald in artikel 14 van de wet van 11 april 2003. Het overeenstemmende deel van de voorzieningen werd door Synatom geplaatst in obligaties. Hierdoor stegen de bedragen in de rubriek "beleggingsuitgaven" in 2011.

Ten vierde, de wet van 11 april 2003 voorziet in artikel 7, § 1 in een aantal structurele rapporteringen. Tot nu toe werden alle rapporteringsmomenten voor de verschillende soorten gegevens steeds gerespecteerd.

Ten vijfde, er wordt jaarlijks over de investeringen gerapporteerd aan de Commissie voor nucleaire voorzieningen. De evolutie van de investeringen in Powertech Uranium werd verscheidene malen besproken in de commissie.

Ten zesde, de huidige wetgeving moet op meerdere vlakken worden versterkt en niet enkel wat de voorzieningen voor kerncentrales betreft. Zoals ik vroeger reeds heb aangegeven, wordt een coherent kader uitgewerkt.

Ten zevende, het koninklijk besluit van 10 juni 1994 tot invoering ten voordele van de Staat van een bijzonder aandeel in Synatom, bepaalt dat de minister bevoegd voor Energie, twee regeringsvertegenwoordigers aanstelt bij de raad van bestuur van Synatom. Vorig jaar was er slechts één vertegenwoordiger en daarom heb ik begin dit jaar het initiatief genomen om twee regeringsvertegenwoordigers aan te stellen, zodat de vertegenwoordiging verzekerd is.

installations nucléaires. Les informations commerciales sont confidentielles. Les engagements souscrits dans le cadre de cette mission n'ont aucune incidence sur le montant des provisions nucléaires.

Synatom détient une participation minoritaire de 11,11 % dans Eurodif qui a cessé ses activités en 2012. Plus aucune valeur comptable n'est donc inscrite au bilan de Synatom pour cette participation.

Fin 2012, les provisions nucléaires s'élevaient à 3,931 milliards d'euros. En 2011, la part empruntée par EDF Luminus a été remboursée à Synatom parce que, d'après le tribunal du commerce de Bruxelles, les conditions d'emprunt n'étaient pas remplies. Les montants inscrits dans les rubriques "dépenses d'investissement" en 2011 ont dès lors augmenté.

Toutes les échéances légales et structurelles prévues pour les rapports ont toujours été respectées jusqu'ici. Un rapport annuel est établi pour la Commission des provisions nucléaires concernant les investissements et, notamment, l'évolution des investissements dans Powertech Uranium.

Comme il convient de renforcer la législation existante dans plusieurs domaines – et pas seulement pour les équipements des centrales nucléaires –, un cadre cohérent est élaboré actuellement.

Conformément à l'arrêté royal du 10 juin 1994, le ministre compétent en matière d'Énergie désigne deux représentants du gouvernement au conseil d'administration de Synatom. L'an dernier, un seul représentant était désigné. C'est pourquoi j'ai pris l'initiative, au début de cette année, d'en désigner deux.

11.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, ik vind dit geen mooie aflevering in de geschiedenis van Synatom. Volgens mij oefenden dezelfde personen enkele elkaar overlappende functies uit bij Synatom en Powertech Uranium, wat het nog minder fraai maakt. Die bladzijde is nu omgedraaid.

Andermaal is dat een aanmoediging om van de wetgeving op het vlak van provisies snel werk te maken. Die wetgeving moet worden bijgestuurd. Daarover heb ik al meerdere vragen gesteld en collega Lalieux heeft daar ook al op gehamerd.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

12 Vraag van de heer Kristof Calvo aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de oprichting van energiepunten in postkantoren" (nr. 17597)

12 Question de M. Kristof Calvo au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la création de points énergie dans les bureaux de poste" (n° 17597)

12.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, dit is een constructief voorstel van de groene oppositie. Ik heb uw collega Labille ondervraagd over de samenwerking tussen GDF Suez en bpost. Die samenwerking bestaat al enige tijd. Het contract werd, zonder marktbevraging, in 2003 afgesloten.

Uw collega was nogal voorzichtig in het geven van informatie over die samenwerking. Ik heb wel begrepen dat het gaat om een contract van onbepaalde duur, dat jaarlijks opzegbaar is. Het gaat om het aanbieden van diensten van GDF Suez in 39 postkantoren, wat GDF Suez toch een belangrijk concurrentieel voordeel oplevert. Men moet zelf geen eigen punten organiseren, men kan op het netwerk van bpost terugvallen in nogal wat steden en gemeenten.

Personeelsleden van bpost hebben daarvoor een opleiding gevolgd. Een veertigtal personeelsleden, gerekend in FTE's, wordt dagelijks ingezet om die dienst te verzekeren. Daarvoor werd een overeenkomst opgesteld. Het gaat om een belangrijk voordeel dat andere marktspelers niet hebben. Ik vind dat dit contract moeilijk te rijmen valt met de ambities die u en de heer Vande Lanotte formuleren op het vlak van concurrentie op de leveranciersmarkt.

Hoe kijkt u naar die overeenkomst? Ze is jaarlijks opzegbaar. Ze zou dus een andere invulling kunnen krijgen. De invulling waaraan ik en onze fractie denken is de omvorming van die GDF Suezpunten tot energiepunten, waar men permanent informatie kan krijgen op het vlak van switchen, waar men contact kan opnemen met de Ombudsdienst voor Energie en eventueel informatie kan krijgen op het vlak van energie-efficiëntie. Zo worden dat punten waarvan iedereen beter wordt en waar uw beleid vorm kan krijgen, veeleer dan punten waar de concurrentiepositie van een monopolist wordt bestendigd.

Wat is uw mening over dat contract? Bent u bereid om daarover met de heer Labille in gesprek te gaan? Ziet u iets in het voorstel om te

11.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Ce nouvel épisode peu reluisant dans l'histoire de Synatom est un encouragement de plus à oeuvrer rapidement à la mise en place de la législation relative aux provisions nucléaires.

12.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): La société bpost collabore déjà depuis 2003 avec GDF Suez par le biais d'un contrat résiliable annuellement. GDF Suez dispose d'un avantage compétitif considérable puisque ses services sont proposés dans 39 bureaux de poste. Une quarantaine d'équivalents temps plein de bpost ont suivi une formation à cet effet et assurent ce service. Cette réalité est tout de même difficilement conciliable avec les ambitions du secrétaire d'État et de M. Vande Lanotte sur le plan de la concurrence sur le marché des fournisseurs.

Que pense le ministre de cette convention? Elle pourrait être réorientée, par exemple en transformant ces points énergies en centres d'information permanents où les citoyens pourraient se renseigner sur la manière de changer de fournisseur, prendre contact avec le service de médiation et éventuellement, obtenir des informations en matière d'efficacité énergétique. Cette évolution bénéficierait au plus grand nombre et permettrait de ne plus renforcer la compétitivité d'un monopoliste.

komen tot echte energiepunten om de mobiliteit op de leveranciersmarkt nog aan te zwengelen en de positie van de energieconsument te versterken?

12.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer Calvo, ik ben niet op de hoogte van het bewuste dossier. Ik heb tussen het moment waarop u de vraag hebt ingediend en vandaag niet voldoende informatie kunnen vergaren om op uw vraag te antwoorden.

Het gaat hier immers om een dossier dat tegelijk op Overheidsbedrijven, Consumentenzaken en Energie betrekking heeft. Ik heb natuurlijk reeds met mijn collega's-ministers en hun administratie contact opgenomen. Ik zal u ter zake informeren.

Ik heb voor het ogenblik echter niet meer informatie. Ik ben evenwel zeker dat u ons over het dossier zal blijven ondervragen. Tot op heden heb ik echter geen bijkomende, zekere informatie, om u meer in te lichten.

12.03 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, ik neem het u niet kwalijk. De vraag is ook laattijdig ingediend.

Het contract op zich is, strikt genomen, natuurlijk een bevoegdheid van de heer Labille, aan wie ik ook een opvolgingsvraag heb gesteld. Het betreft niettemin een dossier dat ook u moet bekijken. Daarom heb ik ook de vraag gesteld. Het is ook de rol die wij als oppositiefractie moeten spelen.

Ten eerste, het is geen gezonde zaak dat het contract jaarlijks wordt vernieuwd zonder dat er enige vorm van marktbevraging plaatsvindt. Dat is een zaak voor de heer Labille.

Ten tweede, een en ander valt moeilijk te rijmen met een aantal doelstellingen die ook u formuleert en die ook u beweert te ondersteunen.

In die zin lijkt mij het idee om er echte energiepunten van te maken, eventueel via een samenwerkingsakkoord – waarbij ook de regionale regulatoren kunnen worden betrokken en waarbij het regionaal beleid deels kan worden geëtaleerd of kan worden aangesproken – een heel sterk verhaal.

De heer Vande Lanotte speelt met het idee om tot één ombudsdienst voor verschillende sectoren te komen. Ook zijn idee zou in het dossier een plek kunnen krijgen.

Men zou daarbij de ombudsdiensten kunnen decentraliseren, met verschillende fysieke punten. Dat lijkt mij in alle eerlijkheid veel interessanter. Ik heb er geen wetenschappelijke gegevens over, maar als ik in mijn eigen stad zie wie het PostPunt van GDF Suez bezoekt, dan gaat het vooral over oudere mensen, mensen die de V-test online niet invullen. Dit is een belangrijke vorm van marktmacht voor GDF Suez, een belangrijke manier om hun historisch cliënteel te behouden. Wil men dit in beweging zetten, dan moet men iets anders doen met die punten. Dit is dan ook een oproep die u mag oppikken, want als u dit communiceert, zal het veel meer *ampleur* krijgen. Ik zou

Le secrétaire d'État est-il disposé à faire cette proposition à M. Labille? Y voit-il lui-même des éléments intéressants?

12.02 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: Je n'avais pas connaissance de ce dossier, mais je vais m'informer. Il s'agit d'une compétence partagée des Entreprises publiques, de la Consommation et de l'Énergie. Je tiendrai M. Calvo informé.

12.03 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Le contrat relève en effet de la compétence du ministre de la Consommation, que j'ai interrogé à ce propos. Mais la compétence appartient aussi en partie au secrétaire d'État et c'est pourquoi j'ai également tenu à l'interroger.

Il n'est pas sain que le contrat soit renouvelé chaque année sans aucune forme de consultation du marché. Cette pratique est difficilement conciliable avec certains objectifs que le secrétaire d'État prétend soutenir. L'idée de réaliser des points d'énergie en coopération avec les régulateurs régionaux me paraît très intéressante. Celle de M. Vande Lanotte d'instituer un seul service de médiation pour différents secteurs pourrait également trouver sa place dans ce dossier.

Une décentralisation des différents services de médiation me semble beaucoup plus intéressante. Je considère que les Points Poste de GDF Suez ont essentiellement pour but de conserver les clients âgés, qui ne complètent pas le V-test en ligne. Si l'on veut faire changer les choses, il faut agir au niveau de ces Points Poste.

echter wel graag hebben dat in de toekomst een en ander verandert.

12.04 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Ik meen dat dit meer onderzoek verdient. Zonder duidelijke informatie zal ik mij hierover niet uitspreken. De vraag rijst of dit kan worden gedaan door bpost en zo ja, onder welke voorwaarden. Dat moet worden nagegaan. Dat kan ik binnen mijn bevoegdheid doen.

12.04 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: Je ne m'exprimerai pas à ce sujet parce qu'une étude plus approfondie doit être réalisée en ce qui concerne le rôle éventuel de bpost dans ce dossier.

12.05 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Ik ben al blij dat u het voorstel wenst te onderzoeken. Het contract met GDF Suez is jaarlijks opzegbaar. Als u wilt komen tot fysieke energiepunten waar bijvoorbeeld federale en regionale energieregulators, de Ombudsdienst voor Energie of zelfs de eengemaakte ombudsdiensten een rol kunnen spelen, dan kan dit niet van vandaag op morgen worden gerealiseerd. Dit is dan ook een aanbeveling om dit proces in gang te zetten en in elk geval deze optie te bekijken.

12.05 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Je suis déjà heureux que le ministre soit disposé à examiner la proposition. S'il veut parvenir à des points énergie physiques où les régulateurs énergétiques peuvent jouer un rôle, cela ne pourra se faire en deux temps trois mouvements. Je recommande dès lors de lancer ce processus et d'examiner cette option.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.17 uur.
La réunion publique de commission est levée à 17.17 heures.*